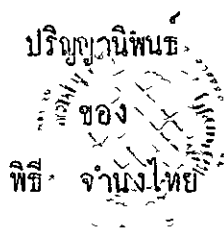

630 ๗
พ.๒๓๐๒/
๙๒

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

๒๗ ส.ค. ๒๕๓๓

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปุณณมิต
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา เอก การศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
พินิจ จาณงไทย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2528

ความมุ่งหมายของการศึกษานี้ เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในค่านพื้นที่สำหรับการ
เกษตร ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร วัสดุอุปกรณ์การเกษตร คำนนนักเรียน และ
เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ในโรงเรียนที่มี
ขนาดต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 76 คน และครูหัวหน้า
วิชาเกษตร จำนวน 76 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นเอง แบบมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและ
ทดสอบด้วย $t - test$

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ผลการ
ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูหัวหน้าวิชาเกษตร
พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียน
ขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน และครูหัวหน้าวิชาเกษตร
ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

PROBLEMS OF AGRICULTURAL ACTIVITIES ORGANIZATION
IN SECONDARY SCHOOLS, GENERAL EDUCATION DEPARTMENT ,
BANGKOK METROPOLIS.

AN ABSTRACT
BY
PHITHI CHAMNONGTHAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February 1985

The purposes of this research was to study the problems of the Agricultural Activities Organization in Secondary Schools, General Education Department, Bangkok Metropolis. The problems were classified as an areas for activities, the advisor staffs, the instruments and the students who choose this activity as a required course. This study was also to compare the opinions of administrators and the head of agricultural activity staffs in schools of different sizes.

Data were obtained from 76 administrators and 76 head of agriculture activity staffs. Questionnaires constructed by the researcher in form of rating scales collection, statistical means computation and t-test statistics were employed in a procedure of data analysis.

The results of the study revealed that the opinions of the administrators and the head of the agricultural activity staffs were in moderate level. The test of difference between the opinions of administrators and the head of the agricultural activity staffs indicated that there were no difference from the two groups of sample.

The results of the test of difference between the opinions of administrators in the large schools and the administrators in the small schools were no differences. And also there were no statistically significant difference on opinions at the .05 level in the groups of the head of the agricultural activity staffs in the different sizes.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. ประธาน

กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

ศาสตราจารย์ ดร. ประธาน

กรรมการ
กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิติมา ปรีดีทิลก ในฐานะประธานกรรมการ อาจารย์ทิลก ทิลกานนท์ ในฐานะกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ ในฐานะกรรมการร่วมพิจารณาอนุมัติ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.กนิย กิษยบุตร และขอบคุณ อาจารย์พิชิต ฤทธิจักรู ที่ได้ให้คำปรึกษา เสนอแนวทางในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 10 และบุคคลอื่น ๆ อีกหลายท่านซึ่งไม่สามารถจะกล่าวนามในที่นี้ได้หมดที่ทำให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในค่านต่าง ๆ ตลอดเวลาในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

พิณี จ่านงไทย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
ค่านิยมค่านิยมเฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของเกษตรกรรม	8
ความหมายของกิจกรรมนักเรียน	9
ความสำคัญองกิจกรรมนักเรียน	10
วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียน	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
ค่านพื้นที่สำหรับการเกษตร	17
ค่านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	20
ค่านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	22
ค่านนักเรียน	25
สมมุติฐานในการวิจัย	28
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	30
ลักษณะแบบสอบถาม	32

	การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
	การจัดกระทำข้อมูล	33
	การวิเคราะห์ข้อมูล	34
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
	ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	ตอนที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู หัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร..	40
	ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชาเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเกษตร	66
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	72
	วิธีดำเนินการศึกษา	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล	73
	สรุปผลการศึกษา	73
	อภิปรายผลการศึกษา	75
	ข้อเสนอแนะ	88
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	89

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	98

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	30
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง แยกตาม ขนาดของโรงเรียนและสถานภาพของผู้ตอบ	33
3	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้บริหาร โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่ เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร จำแนก เป็นรายด้าน	41
4	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร จำแนก เป็นรายด้าน	42
5	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาด ใหญ่ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้าน พื้นที่สำหรับการเกษตร	43
6	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาด เล็กที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้าน พื้นที่สำหรับการเกษตร	46

7	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาด ใหญ่ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำน ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร 49	49
8	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาด เล็กที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำน ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร 52	52
9	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาด ใหญ่ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำน วัสดุอุปกรณ์การเกษตร 55	55
10	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาด เล็กที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำน วัสดุอุปกรณ์การเกษตร 58	58
11	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาด ใหญ่ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำน นักเรียน 61	61

12	คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาด เล็กที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำน นักเรียน	64
13	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับ ครูหัวหน้าวิชาเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเกษตร ทั้ง 4 คำน	67
14	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียน ขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ทั้ง 4 คำน	68
15	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียน ขนาดใหญ่กับครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ทั้ง 4 คำน	69
16	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้า วิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนและ ครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับปัญหา การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ทั้ง 4 คำน	70

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งสำหรับความเจริญของสังคมและประเทศชาติ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ไว้เพื่อเร่งรัดพัฒนาการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมุ่งให้การศึกษาเป็นการเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ ความคิดและความสามารถในการประกอบอาชีพ มีจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจนผลงานมัธยस्थ्य รักและชำนะศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทยไว้ ตลอดจนก่อให้เกิดความรู้สึกในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุขตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 21)

การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวมีหลายระดับ ระดับมัธยมศึกษา นับว่ามีความสำคัญเช่นกัน เพราะเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ซึ่งอยู่ในระยะวัยรุ่น อันเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและอารมณ์เข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จำเป็นต้องพัฒนาเยาวชนเหล่านี้ให้มีคุณภาพ ดังที่ พจน์ สะเพียรชัย (พจน์ สะเพียรชัย 2526 : 7) ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาเยาวชนว่าคุณภาพของเยาวชนคือ อนาคตของชาติ คนในชาติจะมีคุณภาพสูงได้ด้วยการจัดการศึกษาที่จะก่อให้เกิดเยาวชนได้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนทั้งคุณธรรม จริยธรรมให้สมกับการเป็นผู้ที่พัฒนาแล้ว เยาวชนไทยจะเจริญงอกงาม และพัฒนาได้ก็ด้วยการศึกษา

การศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน พันธ์ หันนาคินทร์ (พันธ์ หันนาคินทร์ 2524 : 360) มีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอนนอกจากจะเรียนโดยการเรียนในห้องแล้ว การที่จะช่วยให้นักเรียนได้

เจริญงอกงามเป็นคนที่มีความพอโดยสมบูรณ์และเจริญเติบโตในค้ำร่างกายและจิตใจนั้น จำเป็นต้องมีการเรียนการสอนนอกห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ต้องเน้นการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ทางค้ำวิชาการ และมีประสบการณ์ในการทำงานพร้อม ๆ กันไป ดังนั้น กิจกรรมนักเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2520 โดยมีหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาลในอันที่จะปลูกฝังเยาวชนไทยให้มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งให้ค้ำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ตลอดจนส่งเสริมความเป็นเอกราช ความมั่นคงของชาติ ตามหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นเกณฑ์การจบหลักสูตรข้อหนึ่งของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่จะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 จะต้องใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาที่กำหนดให้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 : คำนว้) และได้กำหนดประเภทของกิจกรรมไว้รวม 10 ประเภท แต่ละประเภทโรงเรียนอาจแยกจัดเป็นกิจกรรมย่อย ๆ ได้อีกหลายกิจกรรม

กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เป็นกิจกรรมหนึ่งที่แยกมาจากกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ การที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรให้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนนี้ นับว่าสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ทั้งที่ ยุคิ สารีกะภูติ (ยุคิ สารีกะภูติ 2520 : 1) ให้ความเห็นว้ สังคมไทยส่วนใหญ่เป็นสังคมชนบท กล่าวคือ ครอบครัวมีขนาดใหญ่ ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวเป็นไปอย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีรีตองสลับซับซ้อนมากนัก ยึดมั่นในจารีตประเพณี ศาสนา วัฒนธรรมดั้งเดิม อีกประการหนึ่งสังคมไทยโดยทั่วไป มีลักษณะเป็นสังคมเกษตรกรรม ประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ทานา ทำสวน และเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น เมื่อสังคม

และอาชีพของคนไทยส่วนใหญ่เป็นดังนี้ ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ
ด้านการเมือง และด้านสังคมวิทยา ปัญหาของคนในชนบทที่ประสบอยู่ได้แก่ ที่ทำกินไม่
เพียงพอ การทำมาหากินต้องอาศัยธรรมชาติ ขาดอุปกรณ์และปัจจัยในการผลิต สถาบัน
สินเชื่อนี้ไม่เพียงพอ การชลประทานยังขาดอยู่อีกมาก นอกจากนั้นยังมีปัญหาทางสังคม
ได้แก่ การศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น

สภาพสังคมไทยที่มีปัญหาเช่นนี้ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน
โดยเฉพาะการพัฒนาการเกษตร ทานอง สิงคาลวณิช (ทานอง จึงคาลวณิช 2514 :
4) มีความเห็นว่า แม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยจะได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม พร้อมกันไป
หลาย ๆ ด้าน เช่น การพาณิชย์กรรม การอุตสาหกรรม การบริการ พร้อมกันไปกับ
การพัฒนาการเกษตรก็ตาม แต่ความสำคัญของการเกษตรก็หาได้ลดค่าความสำคัญลงไม่
กลับต้องเร่งรัดให้หนักขึ้น เนื่องจากปัญหาพลเมืองเพิ่ม พื้นที่ทำการเกษตรน้อยลง ความ
ผันแปรหรือความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำลายป่าไม้ และความ
อุดมสมบูรณ์ของดิน การแข่งขันในการผลิต การแข่งขันในการจำหน่ายทั้งในตลาดใน
ประเทศและต่างประเทศ

การส่งเสริมการเกษตร มีผลต่อการพัฒนาสังคมชนบทมาก คิเรก ฤกษ์ห่วย
(คิเรก ฤกษ์ห่วย 2522 : 4) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการเกษตร
ว่า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายปลายทางที่สูงที่สุด คือการมีสภาพชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดี
ขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่ดีด้วย ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริม
การเกษตร จึงเป็นพื้นฐานที่ช่วยพัฒนาให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรในอนาคตได้มี
ความรู้ในทักษะวิชาชีพ มีความคิด ความสามารถในการทางเกษตรทุกด้าน สู้ทัศน ทองแย้ม
(สู้ทัศน ทองแย้ม 2520 : 20) มีความเห็นว่า เด็กทุกคนควรเรียนรู้ในเรื่องที่
เกี่ยวกับการเจริญของพืชและเลี้ยงสัตว์ และควรได้รับความรู้เบื้องต้นของธุรกิจ เช่น
การซื้อขาย วิธีคิดต้นทุนและรายได้ ความหมายของการลงทุนและความสำคัญ
วิธีการใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ได้จัดให้มีการดำเนินงานจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่งของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งหมด ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนมีปัญหาด้านการขาดแคลนพื้นที่สำหรับการเกษตรและปัญหา น้ำท่วมในฤดูฝนอีกประการหนึ่ง นักเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมีพื้นฐานด้านครอบครัว และสภาพแวดล้อมเป็นด้านธุรกิจมากกว่าด้านการเกษตร ทำให้นักเรียนไม่สนใจกิจกรรม ส่งเสริมการเกษตร แต่นักเรียนจะไปเลือกเรียนกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนในหลักสูตร เพื่อการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จากการศึกษาความต้องการและการได้ มีโอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครของ สบหนาม ปิ่นพุทธรศิลป์ พบว่า นักเรียนที่มีคามิถุมิลาเนาในกรุงเทพมหานครต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นร้อยละ สูงสุด นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาเป็นโอกาสสูงสุดในมหาวิทยาลัยคือ นักศึกษาที่มีภูมิลานเนา ในกรุงเทพมหานคร (สบหนาม ปิ่นพุทธรศิลป์ 2523 : 266 - 268)

นอกเหนือจากปัญหาด้านนักเรียนที่ไม่เลือกกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว ปัญหาด้านการจัดดำเนินการกิจกรรม ส่งเสริมการเกษตรก็มีปัญหาและอุปสรรคเช่นเดียวกับ การจัดกิจกรรมนักเรียนประเภทอื่น ๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างก้นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความ ต้องการที่จะศึกษาถึงปัญหาของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ตลอดจน ความพร้อมในการจัดกิจกรรมที่แท้จริง เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง จะได้นำไปพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ในโรงเรียน มัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความหมายของการศึกษากันคว้า

1. ศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดต่างกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าว่า เกษตร

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ที่มีต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร เกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาเกษตรครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและศึกษานิเทศก์ ภาควิชาเกษตรกรรม กรมสามัญศึกษาในการปรับปรุง ส่งเสริมและแก้ไขปัญหการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จัดอยู่ในขอบเขตของเนื้อหา กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปร ที่จะศึกษาดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร อันเป็นกิจกรรมที่แยกมาจาก กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ตามระเบียบว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2520

2. ประชากรที่จะศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร รวม 45 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียน 45 คน ครูหัวหน้าวิชาเกษตร 45 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร จากโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน ดัง

- 3.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 40 คน
- 3.2 ครูหัวหน้าวิชาเกษตร จำนวน 40 คน
- 4. ตัวแปรที่ทำการศึกษา
 - 4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่
 - 4.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
 - 4.1.2 ครูหัวหน้าวิชาเกษตร
 - 4.1.3 ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น
 - 4.1.3.1 ขนาดใหญ่
 - 4.1.3.2 ขนาดเล็ก
 - 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร 4 ด้าน

 - 4.2.1 ด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร
 - 4.2.2 ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
 - 4.2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร
 - 4.2.4 ด้านนักเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร หมายถึง กิจกรรมนักเรียนทางการเกษตร โรงเรียนจัดทำเนื่งการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในภาคเกษตรได้กว้าง ว่างยิ่งขึ้น โดยนำนักเรียนเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง
2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร หมายถึง การดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรของโรงเรียนโดยมีหลักเกณฑ์ โครงการ ครูที่ปรึกษากิจกรรมและวิธีการรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในด้านกาการเกษตรให้แก่นักเรียน
3. ปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร หมายถึง สภาพความไม่พร้อม ทั่ว ๆ ภายในโรงเรียนที่เ็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรให้ดำเนินไป

ด้วยก็ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

3.1 ด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับที่ดิน แหล่งน้ำ สำหรับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร รวมถึงความพยายามที่จะแสวงหาพื้นที่สำหรับการเกษตร และความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำด้วย

3.2 ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ปัญหาด้าน ความรู้ ความเข้าใจ ความรับผิดชอบและความร่วมมือของครูที่ได้รับการมอบหมายจากผู้บริหาร โรงเรียน ให้เป็นครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

3.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร หมายถึง ปัญหาด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ สำหรับงานปฏิบัติการเกษตรของกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดหา วิธีการที่ได้มา คุณภาพและมาตรฐาน การเก็บรักษา การซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์การเกษตร

3.4 ด้านนักเรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนในด้านวิธีการเลือก กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร รวมถึงทัศนคติ ความสนใจในการร่วมกิจกรรมโดยมีพื้นฐาน ทางครอบครัวเป็นองค์ประกอบ

4. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เฉพาะโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

5. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่กลุ่มตัวอย่างได้สังกัดอยู่ จัด แบ่งขนาดตามจำนวนนักเรียนออกเป็น 2 ขนาดดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,500 คน

5.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 2,501 คนขึ้นไป

6. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน คือ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

7. ครูหัวหน้าวิชาเกษตร หมายถึง ครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนและได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารโรงเรียนให้ดำรงตำแหน่งครูหัวหน้า วิชาเกษตร

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของเกษตรกรรม

เกษตรกรรม หมายถึง กระบวนการผลิตและการประกอบธุรกิจเกษตรทั้งทางพืชและทางสัตว์ ผลผลิตต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง เช่น ธรรมชาติที่เหมาะสมความรู้ทางวิทยาศาสตร์เกษตร ศิลปเทคนิคในการใช้เครื่องมือทุ่นแรง การวางแผนและโครงการที่ถูกต้อง

กรมสามัญศึกษา ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ดังนี้ (ประสิทธิ์ คำภีร์ 2519 : 2 - 16)

1. เพื่อให้มีความรัก มีความเข้าใจ ความซาบซึ้งถึงคุณค่า และความสำคัญของการเกษตรที่มีต่อตนเอง ตลอดจนและเศรษฐกิจของชาติ
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจใคร่ศึกษาหาความรู้ทางการเกษตร เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อ
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการผลิตทางเกษตร
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถขั้นพื้นฐานในการจัดฟาร์มและธุรกิจเกษตรบางสาขา

5. เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะความเป็นผู้นำที่ดี
6. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือ
7. เพื่อฝึกคนให้เป็นพลเมืองดี
8. เพื่อให้ผู้เรียนมีใจรักขนบธรรมเนียมประเพณี ชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และรู้จักรับผิดชอบในการใช้การ สงวนและบำรุงรักษาอย่างชาญฉลาด

เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จึงมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ

และความถนัด ให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 จึงได้กำหนดให้งานเกษตรเป็นงานเลือกงานหนึ่ง ในวิชาการงานและวิชาอาชีพเกษตรเป็นวิชาเลือก ส่วนในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2524 กำหนดให้นักเรียนเรียนวิชาบังคับ 2 ประเภท คือ ประเภทวิชาสามัญและประเภทวิชาพื้นฐานวิชาชีพ สาขาใดสาขาหนึ่ง วิชาเกษตรกรรมเป็นสาขาหนึ่งของประเภทวิชาพื้นฐานวิชาชีพ นับว่าการจัดการศึกษาในปัจจุบันได้เห็นความสำคัญของการศึกษาเกษตร

จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อันมีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรจึงเป็นกิจกรรมที่จัดเพื่อส่งเสริมทักษะ ประสบการณ์ในด้านการเกษตรให้แก่ นักเรียน จะได้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นอยู่กับสภาพ ความพร้อมและวิถีดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรของแต่ละโรงเรียน

ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา มุ่งที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางด้านวิชาการต่าง ๆ รวมไปถึงการได้รับประสบการณ์ตรงจากการเรียนนั้น ๆ เป็นสำคัญ จึงทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาได้จัดกิจกรรมนักเรียนขึ้น เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนได้รับประสบการณ์ตรงในด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากตำราเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้

กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อช่วยทำให้การเรียนตามประมวลการในหลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพื่อให้ นักเรียนปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจกรรมประเภทนี้จะไม่มีการบังคับให้นักเรียนเข้าร่วม แต่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครใจเข้าร่วมในกิจกรรม

ที่สนใจ นอกจากนั้นจะต้องไม่มีการให้คะแนนที่จะส่งผลต่อการเลื่อนชั้นของนักเรียน
อีกด้วย (สุโขทัยธรรมาธิราช 2524 : 48)

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กิจกรรมนักเรียนเป็นโปรแกรมและการจัดคำเนิงาน ซึ่งนักเรียน นักศึกษา
หรือสถาบันทางการศึกษาจัดทำขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มความรู้
ให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถ โดยไม่มีการให้หน่วยกิต และอยู่
ภายใต้การควบคุมของสถานศึกษานั้น ๆ

เฟรเคอร์ริก (Frederick. 1971 : 6) ให้ความหมายไว้ว่า

กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาจัดขึ้นโดยสมัครใจที่
เข้าร่วมและดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบสนับสนุนของอาจารย์ และไม่มีการให้
หน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ ในอันที่จะช่วยให้นักเรียนเลื่อนชั้น หรือสำเร็จการศึกษา

ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมนักเรียนมีคุณค่าต่อการศึกษาหลายประการ ดังจะเห็นได้จากนักการศึกษา
ได้กล่าวถึง ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียน ดังนี้

เบลานท์ และคลอสไมเออร์ (Blount and Klausmeier. 1968 : 225)
กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกและพัฒนาความเป็นผู้นำ
รู้จักเคารพและนับถือผู้อื่นและตนเอง มีสุขภาพดี มีความสุข มีทักษะในการใช้ส่วนต่าง ๆ
ของร่างกายมีอารมณ์ที่มั่นคง สร้างค่านิยมที่เหมาะสม สร้างสัมพันธ์ภาพกับคนในวัย
เดียวกัน หรือวัยแตกต่างได้ อีกทั้งยังช่วยให้ได้มีโอกาสร่วมทำงานกับเพื่อนนักเรียน ครู
อาจารย์ และบุคคลต่าง ๆ ในชุมชน และสามารถที่จะดำรงตนได้อย่างมีความสุข

ดักกลาส (Douglass. 1964 : 158) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ
กิจกรรมนักเรียนว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นประสบการณ์ที่ดี เป็นส่วนเสริมสร้างการเรียนรู้
การสอนตามประมวลการเรียนรู้ในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กเจริญงอกงามทุก
ด้าน ดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้

วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียน

การจัดกิจกรรมในโรงเรียนนั้นควรพิจารณาในแง่ที่จะช่วยพัฒนานักเรียนหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป ดังนั้น โรงเรียนจึงควรคำนึงถึงกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในโรงเรียนด้วย สำหรับแนวความคิดที่ควรคำนึง ในการจัดกิจกรรมนักเรียนนั้น อนันต์ รอดแจ่ม (อนันต์ รอดแจ่ม 2512 : 23) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. พิจารณาสภาพโรงเรียน อาคารสถานที่ จำนวนครู มีความเหมาะสมเพียงใด และจะต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
 2. กิจกรรมที่จัดต้องมีความมุ่งหมายอย่างชัดเจน
 3. โรงเรียนต้องพิจารณาจัดกิจกรรมที่เด็กส่วนมากสนใจและไม่บังคับบีบบังคับใจ
- เรียน
4. พยายามให้เด็กทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกันที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ
 5. ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออก ซึ่งความต้องการตามธรรมชาติ
 6. เด็กไม่ควรได้รับสิทธิ์พิเศษที่จะต้องไม่เรียนหนังสือเพื่อไปเข้าร่วมกิจกรรม
 7. พยายามอบรมนักเรียนที่ได้รับเลือกเป็นผู้นำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้รู้หน้าที่และประพฤติตัวได้เหมาะสม
 8. โรงเรียนควรวางระเบียบและควบคุมการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท เพื่อให้ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่างแท้จริง
 9. คัดเลือกครูที่เหมาะสม เพื่อวางตัวให้รับผิดชอบกิจกรรมแต่ละประเภท
 10. ครูควรเป็นที่ปรึกษาของเด็กเท่านั้น แนะนำ ตักเตือนเด็กให้ทำงานถูกต้อง
 11. โรงเรียนควรอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมโดยช่วยจัดสรรเงินวัสดุอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อส่งเสริมกิจกรรมนั้น ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
 12. การปฏิบัติเรื่องการเงินในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นั้น ควรจัดทำอย่างรอบคอบ ยุติธรรมและเชื่อถือได้ เพราะกิจกรรมบางอย่างต้องเก็บเงินจากนักเรียน
- เมื่อพิจารณาแนวความคิดที่ควรคำนึงในการจัดกิจกรรมนักเรียนแล้วจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหาร

โรงเรียนเป็นส่วนมาก ชีชนาภรณ์ เสนาอักษร (ชีชนาภรณ์ เสนาอักษร 2518 : 38) ได้กล่าวถึงหลักในการบริหารการจัดการกิจกรรมของผู้บริหารไว้ดังนี้

1. ปรับปรุงแนวความคิดในการจัดการศึกษาให้ทันสมัยอยู่เสมอและควรนำมาปฏิบัติได้
2. มีความเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างแท้จริง
3. ยอมรับว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของการจัดการกิจกรรมอาจจะมีความสามารถยิ่งกว่าตนเอง
4. มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง โดยให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ของการจัดการกิจกรรม เช่น เป็นที่ปรึกษาในการจัดวิทยากรหรือแหล่งวิชาการของชุมชน จัดหาเงิน จัดสรรอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จัดเวลา สถานที่ อันสมควรให้ตลอดจนการคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา
5. มีความพร้อมในการร่วมเผชิญปัญหา อันอาจจะเกิดขึ้นและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิจรรณญาณ
6. มีเอกสารหรือรายงานการติดตามผลของกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ซึ่งจะนำมาใช้ได้ทันที

ฮาโรลด์ (Harrold. 1967 : 2782) ได้ให้หลักการจัดการกิจกรรมไว้ดังนี้

1. การจัดการกิจกรรมก็เพื่อปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และด้านจิตใจ
2. หลักการควบคุมกิจกรรม ต้องมุ่งให้ส่งเสริมวัตถุประสงค์ของสถาบัน
3. นโยบายการควบคุมและการตัดสินใจของสถาบันขึ้นอยู่กับเหตุผลด้านศีลธรรม และภูมิหลังทางการศึกษา ไม่ควรใช้อำนาจ
4. นักเรียนมีความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพ ฉะนั้นการควบคุมกิจกรรมควรกำหนดขอบเขตไว้อย่างกว้าง ๆ สามารถยืดหยุ่นได้

5. การร่วมกิจกรรมของนักเรียนเป็นเพียงบทบาทหนึ่งเท่านั้น การควบคุมจะต้องคำนึงถึงว่า นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบต่องานด้วย

โบลแลนด์ (Bloland, 1970 : 98) ได้เสนอแนะผู้บริหารโรงเรียนว่าในการจัดกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารควรวางนโยบายในเรื่องต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารควรทำตารางเกี่ยวกับการใช้สถานที่โดยกำหนดลงไปให้แน่ชัดว่าจะใช้ห้องใด เวลาอะไร สำหรับชุมนุมใด เพื่อว่าเมื่อถึงเวลาจัดกิจกรรมแล้วจะได้ไม่ซ้ำซ้อนกัน

2. เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรจะต้องจัดตารางไว้ เช่นว่า กลุ่มไหนควรจะใช้ก่อนใช้หลัง

3. จัดหาองค์กรไว้ให้นักเรียนสำหรับติดประกาศและประชาสัมพันธ์ชุมนุม

4. ชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับขอบเขตการจัดกิจกรรม

5. ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้อนุมัติในการจัดกิจกรรมของนักเรียนทุกประเภททั้งในและนอกโรงเรียน

6. วางแผนเกี่ยวกับการใช้เงิน

เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปโดยมีข้อบกพร่องและปัญหาในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด ปิฎฐะ มุณนาค (ปิฎฐะ มุณนาค 2519 : 81 - 88) ได้ให้แนวทางในการดำเนินงานจัดตั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำหรับผู้ริเริ่มดำเนินการจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลต่าง ๆ แล้ววางแผนในการเตรียมจัดงานเป็นขั้นตอน สรุปได้ 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การหาข้อมูลเพื่อนำมาพิจารณาในการดำเนินงาน

2. วิธีการเสนอแนะและดำเนินการได้แก่การกระทำดังนี้

2.1 จัดอันดับโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามความสำคัญจำเป็น
ก่อนหลัง

2.2 พิจารณาแต่งตั้งคณะผู้ดำเนินการ

2.3 การขอความร่วมมือจากบุคคลภายนอก

3. การติดตามผลและการแก้ปัญหา

4. การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษา

ต่อมาเมื่อกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ ระเบียบว่าด้วย การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2520 กำหนดให้นักเรียน นักศึกษา ต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ อย่างน้อย 1 กิจกรรม ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น โรงเรียนจึงต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนเลือกเข้าร่วมอย่างน้อย 1 อย่าง ต่อสัปดาห์ โดยหลักเกณฑ์ที่เปิดกว้างเช่นนี้ ทำให้หลายโรงเรียนประสบปัญหา เกิดความสับสนในวิธีการจัดกิจกรรมเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากกรณีที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาได้จัดประชุม สัมมนาหัวหน้าหมวดกิจกรรม สังกัดส่วนกลาง เมื่อเดือนกันยายน 2523 ที่ประชุมได้สรุปปัญหาในการจัดกิจกรรมนักเรียนเรียงลำดับตามความสำคัญได้ดังนี้

1. ปัญหาคณะผู้บริหารและนโยบายของผู้บริหาร ที่ไม่สนับสนุนการจัดกิจกรรม
2. ปัญหาของระเบียบการจัดกิจกรรมนักเรียน ที่ไม่กำหนดแน่ชัดว่าเป็นวิชาหรือไม่
3. ปัญหาทางด้านการบุคลากรในการดำเนินการจัดกิจกรรม ได้แก่ การขาดรองหัวหน้าหมวดกิจกรรม
4. ปัญหาอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดกิจกรรม ที่ระบุไว้มากเกินไป ไม่สามารถกระทำได้ครบถ้วน
5. ปัญหาวิธีการดำเนินงานที่ไม่มีผู้ร่วมดำเนินงานในการจัดกิจกรรมเพียงพอ
6. ปัญหานักเรียนและผู้ปกครอง
 - 6.1 นักเรียนไม่สนใจในการเลือกกิจกรรม
 - 6.2 ผู้ปกครองไม่พอใจในการที่นักเรียนร่วมกิจกรรมบางกิจกรรม เช่น ลูกเสือ เพราะต้องมีเครื่องแบบ ผู้ปกครองไม่สามารถหาเครื่องแบบให้ได้
7. ปัญหาค่านิยมประมาณ

8. ปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์

9. ปัญหาการประเมินผล ซึ่งระเบียบ ระบุว่าให้ถือแต่เพียงเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนต้องไม่น้อยกว่า 80% ของเวลากิจกรรมทั้งหมด ในทางปฏิบัติ เมื่อนักเรียนมีเวลาไม่ครบแล้ว ครูที่ปรึกษามักจะแก้ปัญหโดยการให้นักเรียนนั้นผ่านการรวมกิจกรรมเพื่อที่จะไม่ต้องรับผิดชอบในตัวนักเรียนนั้นอีก

10. ปัญหาช่วงเวลาในการจัดที่ไม่ได้เขียนโครงการไว้ล่วงหน้า

11. ปัญหาด้านสถานที่ สถานที่คับแคบไป ไม่มีที่พอในการจัดกิจกรรม

ในปลายปีการศึกษา 2525 มะเคือ เสมา (มะเคือ เสมา 2526 :

17) ได้ศึกษาและติดตามผลของการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนมากใช้วิธีการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยโรงเรียนจะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมขึ้นมาทั้งสิ้น โดยพิจารณาว่า โรงเรียนมีครูที่มีความรู้ ความสามารถในด้านนั้นกี่คน ก็จะกำหนดกิจกรรมขึ้นมา โดยกำหนดให้ครูเหล่านั้นเป็นที่ปรึกษา กิจกรรมบางชนิดต้องกำหนดจำนวนสมาชิก นักเรียนที่เกินจำนวนต้องเลือกกิจกรรมใหม่ บางโรงเรียนประสบปัญหาวิชากิจกรรมที่เปิดให้นักเรียนเลือกเรียนนั้นมีน้อยมาก เกือบจะกล่าวได้ว่าเป็นการเลือกแบบบังคับ ทำให้นักเรียนไม่สนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรม จึงไม่ผ่านกิจกรรมนั้น ทำให้ไม่จบหลักสูตร

เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมเกิดขึ้นเช่นนี้ กรมสามัญศึกษาจึงได้จัดอบรมหัวหน้าหมวดกิจกรรมขึ้นตามเขตการศึกษาต่าง ๆ เมื่อต้นปี พ.ศ. 2526 เพื่อทำความเข้าใจในลักษณะและวิธีการจัดกิจกรรม ได้ผลสรุปแนวการจัดกิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาดังนี้ (จารึก อะยะวงส์ 2526 :

29 - 31)

ประการแรก ลักษณะสำคัญ 4 ประการของกิจกรรมนักเรียนคือ

1. ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ (Voluntary Participation)

2. เป็นกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียน (Approval by School Authorities)

3. มีครูที่ปรึกษาคอยดูแลรับผิดชอบ (Sponsorship)

4. ไม่มีหน่วยการเรียนรู้ (No Academic Credit)

ประการที่สอง กิจกรรมนักเรียน "ไม่ใช่วิชา" เพราะมีจุดประสงค์ในด้านพัฒนาบุคลิกภาพ ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และสนองความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียน

ประการที่สาม รูปแบบของกิจกรรมนักเรียนควรมีโครงสร้างสมาชิกในแนวตั้ง กล่าวคือ มีนักเรียนต่างระดับชั้นร่วมเป็นสมาชิกและทำงานร่วมกัน

ประการที่สี่ วิธีดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนต้องไม่เน้นเนื้อหาสาระ แต่ให้คณะกรรมการและสมาชิกปรึกษาร่วมกัน ตลอดจนภาคเรียนหรือตลอดปีหนึ่ง ๆ จะมีงานหรือโครงการอะไรที่น่าสนใจจะทำร่วมกัน

ประการที่ห้า การประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมให้ถือหลักว่า การกระทำที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากกิจกรรมนั้น ๆ เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมด้วย เช่น การไปศึกษาค้นคว้ามรดกงาน การทำงาน การฝึกทักษะ เป็นต้น

ประการที่หก ปัญหาการขาดแคลนสถานที่ของโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมให้ตรงตามวัน เวลา เดียวกันได้ ก็อาจแก้ไขโดยจัดกิจกรรมไม่พร้อมกันในแต่ละระดับชั้นในแต่ละวัน แต่ละคาบ

สรุปได้ว่า แนวการจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของการศึกษาที่ถูกต้องนั้น ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจของนักเรียน เพราะกิจกรรมไม่ใช่วิชา ไม่มีหน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมใด ๆ ที่จะเปิดได้นั้น ต้องได้รับอนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียน โดยมีครูที่ปรึกษากิจกรรมดูแลรับผิดชอบในการดำเนินงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมนั้นได้ผลสอดคล้องกับความต้องการของการศึกษา

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานพื้นที่สำหรับการเกษตร

ทวี ทองสว่าง (ทวี ทองสว่าง 2513 : 196) ได้ทำการศึกษาสถานภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังครูของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนคร - ชนบุรี ปีการศึกษา 2513 พบว่า โรงเรียนหลายแห่งอยู่ในบริเวณวัดและที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของวัด มีพื้นที่จำกัด นอกจากนี้สภาพพื้นที่โรงเรียนตั้งอยู่ยังเป็นที่ลุ่ม มีน้ำท่วมเกือบทุกปี ยากแก่การระบายน้ำจากเมืองสู่แม่น้ำลำคลอง เมื่อฝนตก น้ำท่วม รวดเร็ว เพราะระดับน้ำใต้ดินอยู่ไม่ลึก

สุนันท์ คลีชจาย (สุนันท์ คลีชจาย 2521 : 55) ได้ศึกษาเรื่องอาคารสถานที่และการใช้ประโยชน์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ได้ใช้บริเวณโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ทดลองปลูกพืชผักต่าง ๆ ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 58.3 ไม่เคยใช้บริเวณโรงเรียนสำหรับให้นักเรียนทดลองปลูกพืชผักต่าง ๆ เลย นอกนั้นร้อยละ 25.0 เคยจัดให้ปลูกพืชเคียนละครึ่งและอีกร้อยละ 16 เคยจัดเต็มละครึ่ง

โรงเรียนขนาดกลางร้อยละ 75.0 ไม่เคยจัดให้นักเรียนทดลองปลูกพืชผักต่าง ๆ เลย ที่จัดเต็มละครึ่งและเคียนละครึ่งมีจำนวนร้อยละ 12.5 เท่ากัน

โรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 40.0 ไม่เคยจัดให้นักเรียนทดลองปลูกพืชผักต่าง ๆ เลย นอกนั้นร้อยละ 60.0 จัดให้ทำเต็มละครึ่ง

อารมณ จินดาพันธ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง อาคารสถานที่และการใช้ประโยชน์ของโรงเรียนราษฎร์ ระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพพื้นที่โดยทั่วไปดังนี้ (อารมณ จินดาพันธ์ 2521: 54)

โรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนมากมีเนื้อที่ขนาด 2 - 5 ไร่ มีพื้นที่สนามเด็กเล่นขนาด 100 - 400 ตารางวา ไม่มีสนามเด็กเล็กโดยเฉพาะ สนามบาสเกตบอลและสนามฟุตบอล ส่วนมากยังไม่มี พื้นที่ว่างเปล่าที่จะใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้อีกก็น้อยกว่า 1 ไร่ โรงเรียนตั้งอยู่ในที่ดินที่เช่าจากเอกชน และรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนก็ยังเป็นที่ดินของเอกชนเช่นเดียวกัน

โรงเรียนขนาดเล็ก มีโรงเรียนจำนวน 1 ใน 3 ที่มีเนื้อที่น้อยกว่า 2 ไร่ และโรงเรียนส่วนมากมีพื้นที่สนามเด็กเล่น ขนาด 100 - 400 ตารางวา ไม่มีสนามบาสเกตบอลและสนามฟุตบอล พื้นที่ว่างเปล่าที่จะใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้อีกก็น้อยกว่า 1 ไร่ เช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนตั้งอยู่ในที่ดินของโรงเรียนเอง แค่อรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนเป็นที่ดินของเอกชน

จากผลการวิจัยและตามสภาพความเป็นจริง กล่าวได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในด้านการขาดแคลนพื้นที่และปัญหาน้ำท่วมบริเวณโรงเรียน เกี่ยวกับการแก้ปัญหาเรื่องพื้นที่สำหรับการเกษตรไม่เพียงพอนี้ จักรทิพย์ ศรีจุฑารพร (จักรทิพย์ ศรีจุฑารพร 2521 : 44 - 48) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกษตรและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้ที่ดินการเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 พบว่า ปัญหาที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตร คือ ที่ดินของโรงเรียนบางแห่งมีไม่พอสำหรับการทดลอง สาธิต หรือฝึกหัดปฏิบัติงานด้านเกษตร และบางแห่งก็ขาดความเหมาะสมใช้ทดลอง สาธิต งานเกษตรบางอย่างไม่ได้ แนวทางในการแก้ไขที่ดินไม่พอ ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ
2. หลีกเลี่ยงการสอนเนื้อหาวิชาที่ต้องใช้ที่ดินมาก
3. จัดหาที่ดินเพิ่มขึ้นโดยการซื้อ เช่า หรือขอบริจาค
4. จัดประสบการณ์ให้นักเรียน โดยส่งนักเรียนไปฝึกงานในฟาร์มต่าง ๆ หรือ

จัดทัศนศึกษา

ปรีชา ตราคารทิพย์ ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกษตร และผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาทางเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของโรงเรียนในการฝึกหัดปฏิบัติการเกษตร นั้น ส่วนใหญ่ เกิดปัญหาน้อยมาก ส่วนที่มีปัญหบ้างได้แก่ คนงาน - การโรงไม่ให้ความร่วมมือ นักเรียนไม่ให้ความสนใจ ประสภัยธรรมชาติ ที่มีปัญหปานกลาง ได้แก่ มีที่ดินไม่มากพอ และที่มีปัญหามากได้แก่ การไม่มีเงินลงทุน ขาดแคลนน้ำ พื้นที่ดินไม่เหมาะสม โรงเรียนยังขาด อัตรากูเกษตร ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ (ปรีชา ตราคารทิพย์ 2522 : 79)

พรพิมพ นิพัทธ์สุขกิจ ได้ศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาครึ่งหนึ่งมีพื้นที่สำหรับจัดให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 5 ไร่ รองลงไปมีพื้นที่ระหว่าง 1 - 6 ไร่ ซึ่งหัวหน้าหมวดวิชาเกษตร ประมาณครึ่งหนึ่ง มีความเห็นว่า มีจำนวนเพียงพอแล้ว และพื้นที่มีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง (พรพิมพ นิพัทธ์สุขกิจ 2525 : 168)

เกี่ยวกับด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร หากศึกษาในโรงเรียนหลายเขตการศึกษาแล้ว จะพบว่า มีปัญหามากน้อยแตกต่างกัน เนื่องจาก บางเขตการศึกษาโรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่ มาก จึงไม่มีปัญหาด้านการขาดแคลนพื้นที่สำหรับงานเกษตร จากการศึกษาของประเสริฐ ประชาธารณูร ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เกี่ยวกับการสอนงานเกษตรตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2520 พบว่า ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ มีความเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างมากที่สุด ที่จะต้องมีแปลงสำหรับปฏิบัติงานเกษตรในโรงเรียน เพราะการที่จะเรียนทั้งภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ จะต้องมีการปฏิบัติเป็นส่วนประกอบ โดยจะต้องปรับปรุงแหล่งน้ำ พื้นที่และ ส่วนประกอบอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับการจัดการสอนการเรียนงานเกษตร (ประเสริฐ ประชาธารณูร 2522 : 69)

คำถามที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

สุรางค์ อยู่วัฒนา ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการเป็นครูเกษตร ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม พบว่า สภาพการทำงานที่มีอิทธิพลต่อการสอนของครูเกษตร มีดังนี้

1. ครูสอนวิชาเกษตรมีชั่วโมงสอนและชั่วโมงทำงานมากถึง 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทำให้ไม่มีเวลาที่จะได้เตรียมการสอนและการใช้เครื่องมืออุปกรณ์
 2. ความสะดวกในการสอนภาคปฏิบัติ โรงเรียน ค.ม.ส. มีโรงฝึกงานอยู่เพียงห้องเดียว จึงต้องใช้ทั้งเป็นห้องเรียน ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์และห้องฝึกงาน
 3. สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ จำนวนที่ดิน พบว่าส่วนใหญ่เป็นดินทรายยากแก่การแก้ไขได้ และบางโรงเรียนมีแปลงทดลองน้อย ไม่พอกับจำนวนนักเรียน
 4. ครูเกษตรมักเป็นครูน้อย ผู้บริหารไม่มีความรู้ทางด้านเกษตร จึงไม่ให้ความสำคัญทำให้ขวัญในการทำงานของครูเกษตรลดลง (สุรางค์ อยู่วัฒนา 2516 : 67)
- พรทิพย์ วิธีเจริญ (พรทิพย์ วิธีเจริญ 2517 : 184) ได้ศึกษาปัญหาการสอนเกษตรศิลป์ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ปัญหาของครูเกษตร มีดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเกษตร มีจำนวนไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน ทำให้นักเรียนปฏิบัติงานไม่มีโอกาสใช้เครื่องมือทุกคน
2. สถานที่ปฏิบัติงานการเกษตรมีหลายแห่ง ทำให้ผู้สอนดูแลการปฏิบัติงานของนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง
3. อาจารย์หมวดวิชาอื่น ๆ ไม่เข้าใจโครงการเกษตรศิลป์
4. ผู้ปกครองไม่อยากให้เด็กในปกครองเรียนวิชาเกษตรศิลป์ เพราะไม่อยากให้เด็กต้องทำงานหนัก
5. นักเรียนไม่อยากชุกดิน กลัวเปื้อน

สุวัจน์ ปานมุข (สุวัจน์ ปานมุข 2518 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่เป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ชวัญในการทำงานของครูเกษตรเป็นปัจจัยสำคัญต่อการจัดการศึกษาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สายสามัญ เพราะโดยทั่วไป ผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ต่างเห็นความสำคัญของวิชาเกษตรกรรมค้อยกว่าวิชาอื่น ๆ เป็นเหตุให้การจัดการศึกษาเกษตรกรรมขาดการสนับสนุนค่างบประมาณ การให้ความร่วมมือ การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน รวมถึงขาดการสนับสนุนความก้าวหน้า ในอาชีพครูเกษตรเท่าที่ควร เป็นเหตุให้การจัดการศึกษาในระดับนี้ ไร้ประสิทธิภาพ

เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของครูเกษตรที่มีต่อผู้บริหารนั้น ศิริโรคม์ โสวัณณะ (ศิริโรคม์ โสวัณณะ 2521 : 1) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับผู้บริหารที่สำคัญได้แก่

1. การที่ครูเกษตรต้องปฏิบัติงานโดยขาดการให้กำลังใจและการแนะนำจากผู้บริหาร

2. ผู้บริหารมอบหน้าที่อื่น ๆ ให้ทำเพิ่ม เช่น หน้าที่บรรณารักษ์ ชุกรการ

3. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในการเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์

จากการสำรวจความคิดเห็นของครูเกษตรและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้ที่ดินทางเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ของจักรทิพย์ ศรีจตุรพร (จักรทิพย์ ศรีจตุรพร 2521 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาสำคัญคือครูเกษตรบางคนขาดการวางแผนและการขออนุมัติจากผู้นบังคับบัญชาก่อนใช้ที่ดิน ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และผู้ปกครองบางคนไม่สนับสนุนงานภาคปฏิบัติของนักเรียน การโรงเรียนขาดความรับผิดชอบงานเกษตร ที่ดินไม่เพียงพอ หรือไม่เหมาะสมในโรงเรียนบางแห่งและขาดเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรแทบทุกโรงเรียน

นพรัตน์ เรืองสนาม (นพรัตน์ เรืองสนาม 2521 : 64) ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารว่า ผู้บริหารควรให้ความสะดวกค่างบประมาณและให้ความสำคัญของวิชาเกษตรเท่ากับวิชาสามัญ ส่วนครูเกษตรนั้นควรมีการอบรมสัมมนาครูเกษตรทุกสิ้นปีการศึกษาเพื่อช่วย

แก้ปัญหาของครูเกษตร เผยแพร่วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้แก่ครูเกษตรให้นำไปใช้ในโอกาสต่อไป

จากผลการวิจัยของ นพพร หัยพิมล (นพพร หัยพิมล 2522 : 100) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ ประชาธารณ (ประเสริฐ ประชาธารณ 2522 : 68) พบว่า ครูอาจารย์สอนวิชาเกษตร จำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีความรู้ทางการเกษตร เพราะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะในเรื่องนี้ สามารถแก้ปัญหาการเกษตรได้ และมีความคิดสร้างสรรค์งานเกษตรดีกว่าผู้ที่ไม่มีรู้ทางการเกษตร นอกจากนี้ควรเป็นผู้มีความตั้งใจจริงที่จะเป็นครูเกษตร

นางเยาว์ คลังวิจิตร (นางเยาว์ คลังวิจิตร 2525 : 65) ได้ศึกษาการจัดการสอนวิชาเกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 12 พบว่า ปัญหาที่ครูอาจารย์ ประสบมากคือ วัสดุอุปกรณ์ขาดแคลนงบประมาณไม่เพียงพอ และแหล่งน้ำเพื่อใช้ไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาที่ประสบปานกลางคือพื้นที่สำหรับการเกษตรไม่เพียงพอ ปัญหาความงบประมาณและสวัสดิการในการนิเทศโครงการ ปัญหาที่ครูอาจารย์เกษตร ประสบน้อยได้แก่ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ครูขาดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตร

ปัญหาที่เกี่ยวกับครูเกษตร อันเป็นอุปสรรคในการสอนวิชาเกษตรมีหลายประการที่สำคัญได้แก่ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร ไม่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ครูเกษตรมีชั่วโมงการสอนมากหรือต้องทำงานหน้าที่พิเศษอื่น ๆ อีกนอกเหนือจากการสอน ปัญหารองลงมาได้แก่ การขาดแคลนพื้นที่ทำการเกษตร นักเรียนไม่สนใจเรียนและปัญหาของครูเกษตรเองที่ขาดความรู้ ความสนใจ ในวิชาเกษตรอย่างแท้จริง

งานวัสดุอุปกรณ์การเกษตร

ในปี พ.ศ.2517 คณีย์ กิษยบุตร (คณีย์ กิษยบุตร 2517 : 127) ได้ทำการ

วิจัยเรื่อง การศึกษาเบื้องต้นผลการดำเนินงานอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมแบบประสม
แบบ 2 ในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่โรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับจากกรมสามัญศึกษา
นั้น พบว่า

1. ครูเกษตรส่วนมากใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรบางอย่างไม่เป็น
2. จำนวนเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ได้รับไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
3. คุณภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรบางอย่างไม่ดี
4. เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรที่ได้รับบางอย่างไม่ตรงตามความต้องการ

ของครูเกษตร

5. เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรบางอย่างที่กรมวิสามัญศึกษาส่งไปให้เป็นเครื่องมือ
และอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็นในการสอน

ในปี พ.ศ.2518 ศรีโพธิ์ บุญประกอบ ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการของครูเกษตร
เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ในการสอนอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในชนบท พบว่า
ปัญหาการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร คือขาดแคลนเครื่องมือและ
อุปกรณ์การเกษตร ไม่มีที่เก็บเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ได้รับงบประมาณในการจัดหา
เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์น้อย (ศรีโพธิ์ บุญประกอบ 2518 : 186)

ปี พ.ศ.2519 สุทธิชาย ปรีชายศ ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมแบบประสมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการสอนเกษตรในโรงเรียนมัธยมพบว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรค
ในการสอนเกษตรข้อหนึ่งได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ส่งมาจากส่วนกลางไม่เหมาะสมกับสภาพของ
โรงเรียน ไม่ทันสมัย และครูไม่อาจใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่กรมส่งไปให้ได้และขาดเครื่องมือ
อุปกรณ์ (สุทธิชาย ปรีชายศ 2519 : 17)

ปีพ.ศ. 2520 ประวิทย์ เอียวตระกูล ได้ศึกษาข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับ
เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า อุปสรรคและ
ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรที่สำคัญเช่น ครูเกษตรไม่มีความรู้ความ
สามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับเครื่องมือ ปริมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน ไม่มี

สถานที่เก็บรักษา ไม่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ไม่มีชั่วโมงภาคปฏิบัติการฝึกหัดใช้
เครื่องมือ โดยเฉพาะด้านคุณภาพของเครื่องมือไม่ดี ชำรุดเสียหายง่าย กรมสามัญศึกษา
ไม่จัดอบรมครูเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ ไม่มีโรงงานฝึกตั้งเครื่องมือไม้ไผ่ การจัด
ซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางกรมสามัญศึกษาไม่เคยสอบถามความต้องการไปยังโรงเรียน
ว่าต้องการเครื่องมือชนิดใด เท่าใด โรงเรียนได้รับเครื่องมือแล้วมีครูไม่พอ ไม่มีการโรง
เกษตรกรช่วยดูแลรับผิดชอบ ไม่เคยได้รับงบประมาณประกอบโครงการฝึก การจัดซื้อเครื่องมือ
หรืออุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรบางอย่างซึ่งสามารถจัดหาได้ในท้องถิ่นอยู่แล้ว ไม่ควรที่จะจัด
ซื้อทางส่วนกลาง เพราะอาจจะได้ของที่มีคุณภาพไม่ดี หรือไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น นอกจากนั้น
อาจจะชำรุดเสียหายระหว่างการขนส่ง (ประวิทย์ เอียวตระกูล 2520 : 74 - 76)

ปี พ.ศ.2521 ศิริโรจน์ โสวัณณะ ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคบางประการเกี่ยวกับการ
การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ กมส.2
และ คมช. ในภาคเหนือพบว่า โรงเรียนที่มีปัญหาด้านการสอนเกษตรเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่
ไกลแหล่งความรู้หรือวิทยากรที่จะให้ความช่วยเหลือในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การสอน
วิชาเกษตร (ศิริโรจน์ โสวัณณะ 2521 : 104)

จักรทิพย์ ศรีจตุรพร (จักรทิพย์ ศรีจตุรพร 2521 : 44) ได้เสนอแนะการ
แก้ปัญหาการขาดเครื่องมือ อุปกรณ์การเกษตรไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนนำมาจากบ้าน
2. เสนอให้โรงเรียนจัดซื้อ
3. หลีกเลี่ยงการสอนที่ต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่โรงเรียนไม่มี
4. ยืมจากแหล่งเครื่องมือที่พอจะยืมได้
5. หมุนเวียนนักเรียนเข้าใช้เครื่องมือที่มีอยู่จำกัด
6. ประดิษฐ์เครื่องมือ อุปกรณ์บางอย่างขึ้นใช้เอง

การที่จะทำให้โรงเรียนมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรนั้น นอกจากโรงเรียน
จะช่วยจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์การเกษตรแล้วควรต้องสร้างหรือหาสถานที่

ในการเก็บวัสดุ อุปกรณ์นั้น และควรปรับปรุง ส่งเสริมให้ครูเกษศรมีความรู้ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษศรทั้งส่วนที่โรงเรียนจัดซื้อมาและวัสดุอุปกรณ์การเกษศรที่ได้รับจากหน่วยงานอื่นที่ส่งมาช่วยเหลือด้วย

ค่านักเรียน

เกี่ยวกับนักเรียนที่เรียนวิชาเกษศรนั้น รณชัย เจริญทรัพย์นันท์ (รณชัย เจริญทรัพย์นันท์ 2518 : 105) ได้ศึกษาเรื่องการจัดสอนวิชาเกษศรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า นักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาเกษศร แต่ในขณะเดียวกันเด็กเหล่านี้กล่าวว่า เมื่อจบการศึกษาแล้วจะศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพทางอื่นที่ไม่ใช่ทางเกษศรและเป็นที่น่าสังเกตว่า มีนักเรียนเพียงจำนวนน้อยที่คิดว่า จบแล้วจะศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพเกษศร และอยู่บ้านเพื่อช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพทางเกษศร

ผลการศึกษาทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมแบบประสม ในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการสอนวิชาอาชีพของ กุญฑนาถ ยุทธวิสุทธิ์ (กุญฑนาถ ยุทธวิสุทธิ์ 2522 : 123) พบว่า ครูหลายคนมีความคิดเกี่ยวกับนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาอาชีพว่านักเรียนไม่ได้ตั้งใจที่จะเลือกมาเรียน อ่อนทั้งทางวิชาการและวิชาอาชีพ แต่ก็ยังมีครูหลายคนคิดว่านักเรียนสนใจมาเรียนมากขึ้น บางวิชาเลือกมาเรียนมากขึ้น นักเรียนสนใจเรียนและนำไปใช้เป็นประโยชน์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนดังกล่าวนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพย์วรรณ สนะพันธุ์ (ทิพย์วรรณ สนะพันธุ์ 2525 : 155) ที่ได้ศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษศรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 ซึ่งพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษศรกรรมเพียง 1 ใน 3 เท่านั้นที่เห็นว่านักเรียนไม่สนใจหรือเอาใจใส่ในการเรียน

เกี่ยวกับค่านักเรียนนั้น ทิพย์วรรณ สนะพันธุ์ (ทิพย์วรรณ สนะพันธุ์ 2525 : 162) ยังได้ศึกษาพบว่า

1. นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาเกษตรกรรม และเมื่อจบการศึกษาแล้ว ต้องการศึกษาต่อทางด้านการเกษตรในระดับสูงต่อไป

2. วิธีสอนที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบมากที่สุด คือการสอนแบบบรรยายประกอบ การสาธิต

3. นักเรียนส่วนใหญ่ทำโครงการเกษตรที่บ้าน และงานที่ห้ามักเกี่ยวกับการปลูก ไม้ผล พืชผักสวนครัว ไม้ดอกไม้ประดับ การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงสุกร

4. ปัญหาและอุปสรรคที่นักเรียนประสบในการเรียนมีหลายประการ เช่น ขาดอุปกรณ์ประกอบการเรียนพื้นที่ในการปฏิบัติงานเกษตร แหล่งน้ำที่ใช้ในการปฏิบัติ และ ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอนของครู อาจารย์เกษตร

พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจ (พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจ 2525 : 179-184) ได้ศึกษา จากผลการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า แนวทาง การเน้นชีวิตของนักเรียนเมื่อจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว 1 ใน 4 ต้องการ ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกเกษตรกรรม รองลงไปต้องการศึกษาต่อ ในโรงเรียนหรือวิทยาลัยเกษตรกรรม และถ้าสอบต่อไม่ได้ จะประกอบอาชีพเกษตร เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรคที่นักเรียนประสบในการเรียนการสอนมีหลายประการเช่น ขาดอุปกรณ์ประกอบการ เรียน พื้นที่ในการปฏิบัติงานเกษตร แหล่งน้ำที่ใช้ในการปฏิบัติงานเกษตร และปัญหา เกี่ยวกับวิธีสอนของครูอาจารย์เกษตร

ชวนพิศ แซ่หุุ่น (ชวนพิศ แซ่หุุ่น 2527 : 121) ได้ศึกษาสภาพการจัด การสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า นักเรียน ที่เรียนตามแผนการเรียนเกษตรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิชาเกษตรกรรมมีประโยชน์และ นักเรียนได้ให้ความสนใจในวิชาเกษตรสาขาพืชสวนและพืชไร่ มากกว่าสาขาอื่น นักเรียน เหล่านี้มีความเห็นว่าเมื่อจบการศึกษาแล้ว ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป มีนักเรียน น้อยมากที่ต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เมื่อจบการศึกษาระดับนี้

ครองจิต บัวทอง (ครองจิต บัวทอง 2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาใน กระบวนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา

ในจังหวัดอุทัยธานี พบปัญหาในกระบวนการเรียนวิชาอาชีพเกษตร ดังนี้

1. นักเรียนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจในครอบครัวผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ฐานะยากจน
2. ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนคือ ครูไม่ค่อยสนใจการเรียนของนักเรียน
3. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการสอนพบว่า ครูผู้สอนไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอน
4. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน พบว่า ยังขาดห้องปฏิบัติการทดลองทางคานดินและปุ๋ยทุกโรงเรียน
5. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพห้องเรียน คือ ห้องเรียนไม่ค่อยสะอาด
6. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาอาชีพเกษตรไม่สัมพันธ์กับวิชาในหมวดอื่น
7. ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียน คือ ผู้ปกครองชอบเข้ามายุ่งเกี่ยวและตั้งจุดประสงค์ในการเรียนวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียน
8. ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารคือผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้ไปเยี่ยมชมชั้นเรียนและแปลงปฏิบัติการเกษตร

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิกุล รื่นเรงใจ (พิกุล รื่นเรงใจ 2526 : 114) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่ประสบจากการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 พบปัญหาทั่วไป ซึ่งเรียงลำดับตามความมากน้อยไว้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนไม่ได้เลือกเรียนด้วยใจรัก แต่เรียนเพราะเลือกเรียนได้
2. พื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรไม่มี หรือมีแต่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย
3. ขาดอุปกรณ์การสอน
4. โรงเรียนขาดครูที่จะทำการสอนวิชาเกษตร
5. ครูมีปัญหากับผู้ร่วมงาน
6. ไม่มีการประสานงานร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. ผู้ปกครองไม่ให้ความสนับสนุนให้นักเรียนเรียนสายเกษตรกรรม

8. ครูมีพื้นฐานไม่เพียงพอ
9. ครูมีเวลาเตรียมการสอนน้อย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนกับครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน
3. ครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชา
เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เฉพาะโรงเรียน
ที่เปิดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรจำนวน 45 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ดำเนินการสุ่มโดยใช้ตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของเครจ
Krejcie and Morgan. 1970 : 608 - 610) และมีขั้นตอนการสุ่ม ดังต่อไปนี้

สุ่มโรงเรียน

สุ่มโรงเรียนโดยแบ่งตามขนาดและสุ่มอย่างง่ายจากแต่ละขนาด (Stratified
andom Sampling) ได้โรงเรียนขนาดเล็ก 21 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 19 โรงเรียน
รวม

สุ่มผู้บริหารโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน ใช้ผู้บริหารทุกคนจากกลุ่มโรงเรียนได้ผู้บริหาร
โรงเรียนจำนวน 40 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดใหญ่ ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก จำนวน 21 คน

ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 19 คน

กลุ่มครูหัวหน้าวิชาเกษตร

กลุ่มตัวอย่างครูหัวหน้าวิชาเกษตร ใช้ครูหัวหน้าวิชาเกษตรทุกคนจากกลุ่มโรงเรียนโคกครูหัวหน้าวิชาเกษตร จำนวน 40 คน แยกเป็นครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็กและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่ดังนี้

ครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 21 คน

ครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 19 คน

รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		จำนวนผู้บริหาร		จำนวนครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	24	21	24	21	24	21
โรงเรียนขนาดใหญ่	21	19	21	19	21	19
รวม	45	40	45	40	45	40

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale)

ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการสร้างเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาตำราเกี่ยวกับหลักการสร้างแบบสอบถามของ วิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2523 : 81 - 107) และอนันต์ ศรีโสภา (อนันต์ ศรีโสภา 2521 : 213 - 237)

2. สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาเกษตร และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงาน กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อนำข้อมูลประกอบการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยอาศัยแบบสอบถามของ บุพดี ลิ้มอรุณ (บุพดี ลิ้มอรุณ 2526 : 124 - 142) นพรัตน์ เรืองสนาม (นพรัตน์ เรืองสนาม 2521 : ภาคผนวก) มาเป็นแนวในการสร้าง

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity)

5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนที่เปิดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ในโรงเรียน 20 แห่ง ได้จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ 13 แห่ง จังหวัดนนทบุรี 5 แห่ง จังหวัดนครปฐม 1 แห่ง และจังหวัดปทุมธานี 1 แห่ง เมื่อได้ผลแล้ว นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ซึ่งครอนบาช (Cronbach) คัดแปลงมาจากสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในแต่ละด้าน ดังนี้

5.1 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร เท่ากับ

0.59

5.2 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านครูที่ปรึกษากิจกรรม เท่ากับ 0.54

5.3 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร เท่ากับ

0.84

5.4 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามค่านักเรียน เท่ากับ 0.82
แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูง

ลักษณะแบบสอบถาม

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดให้ผู้ตอบเลือกให้น้ำหนักตามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร แบ่งเป็น 4 ส่วนคือ

1. สอบถามเกี่ยวกับพื้นที่สำหรับการเกษตร 10 ข้อ
2. สอบถามเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การเกษตร 10 ข้อ
3. สอบถามเกี่ยวกับครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร 10 ข้อ
4. สอบถามเกี่ยวกับนักเรียน 10 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นได้กระทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวนหนึ่งไปให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรของโรงเรียนแต่ละแห่งทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย และหนังสือขอความร่วมมือของผู้วิจัยเอง ซึ่งได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และขอบข่ายของการวิจัยไว้ด้วย และให้ผู้ตอบส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ส่วนแบบสอบถามอีกจำนวนหนึ่ง ผู้วิจัยได้นำไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรด้วยตนเอง และขอให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ เช่นเดียวกัน

2. แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 80 ฉบับได้รับคืนจำนวน 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.00 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดของโรงเรียนและสถานภาพของผู้ตอบ

ขนาดของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร		รวม		ร้อยละ
	ส่ง	ได้คืน	ส่ง	ได้คืน	ส่ง	ได้คืน	
โรงเรียนขนาดใหญ่	19	18	19	18	38	36	94.74
โรงเรียนขนาดเล็ก	21	20	21	20	42	40	95.24
รวม	40	38	40	38	80	76	
ร้อยละ	100	95.00	100	95.00	100	95.00	

วิธีจักระทำข้อมูล

- นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 76 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ผลปรากฏว่า แบบสอบถามที่ได้รับคืนมีความสมบูรณ์ทั้ง 76 ฉบับ
- นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดแยกเป็นสองกลุ่มตามขนาดโรงเรียน ขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก ได้แบบสอบถามโรงเรียนขนาดใหญ่ 36 ฉบับ โรงเรียนขนาดเล็ก 40 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่ได้จากโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมาจัดแยกเป็นกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครูหัวหน้าวิชาเกษตร ได้แบบสอบถามที่ได้มาจากผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ 18 ฉบับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 20 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้มาจากครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่ 18 ฉบับ ครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็ก 20 ฉบับ

4. ในแบบสอบถาม. ทำการทรวจ้ให้คะแนน โดยยึดตามเกณฑ์ที่กำหนด

คือ

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

5. นำคะแนนจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อและรายคำาน

สำหรับความหมายของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อพิจารณาโดยยึดเกณฑ์ประเมินค่าความแนวความคิดของเบสท์ (Best. 1963 : 158 - 159) ดังนี้

<u>ค่าเฉลี่ย</u>	<u>เกณฑ์</u>	<u>การแปลผล</u>
1.00 - 1.49	ต่ำที่สุด	มีปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	ต่ำ	มีปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรน้อย
2.50 - 3.49	ปานกลาง	มีปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรปานกลาง

<u>ค่าเฉลี่ย</u>	<u>เกณฑ์</u>	<u>การแปลผล</u>
3.50 - 4.49	สูง	มีปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมาก
4.50 - 5.00	สูงที่สุด	มีปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมากที่สุด

2. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เพื่อทราบการกระจายของคะแนน ถ้าค่าสูง แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกันมาก ถ้าค่าต่ำ แสดงว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันน้อย

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า t

4. แจกแจงความถี่ของแบบสอบถามออกเป็นรายค่า เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

(Ferguson. 1981 : 49)

เมื่อ $\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

(Ferguson. 1981 : 68)

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธี

หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_1^2}{S_t^2} \right\}$$

(ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 171)

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อเครื่องมือที่จะวัด

S_1^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. หาค่าความแปรปรวน ใช้สูตร

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

(Ferguson. 1981 : 68)

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ t-test

ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s^2}{N_1} + \frac{s^2}{N_2}}}$$

เมื่อ

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{N_1} \right)^2}{N_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{N_2} \right)^2}{N_2 - 1}}$$

(ชูศรี วงศ์รัตนะ 2525 : 129)

เมื่อ t แทน ค่า t-distribution

$\bar{X}_1$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

เมื่อ S_1^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
N_1	แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
N_2	แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังนี้

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน ค่าความแปรปรวน
t	แทน ค่าสถิติในการทดสอบด้วย t-test
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้จัดทำตามลำดับชั้นดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อ
ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

1.1 หากคะแนนเฉลี่ยรายด้านและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร และประเป็นคะแนนเฉลี่ยของแต่ละด้าน
โดยอาศัยเกณฑ์ตามความคิดของเบสต์ (Best, 1963 : 158 - 159)

1.2 หากคะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก แล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อมาประเมินโดยอาศัยเกณฑ์พิจารณาตามแนวของเบสท์

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

1. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูหัวหน้าวิชาเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โดยแยกพิจารณาดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่ และในโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านวัสดุ อุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร และค่านักเรียนปรากฏผล ดังได้แสดงรายละเอียดไว้ในตาราง 3 และ 4

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน
และครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่ เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริม
การเกษตร จำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริม การเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน N = 18		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร N = 18	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร	2.98	0.52	3.07	0.59
2. ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริม เกษตร	2.75	0.64	2.75	0.29
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริม การเกษตร	2.63	0.75	2.80	0.76
4. ด้านนักเรียน	3.15	0.72	3.39	0.57
รวม	2.87	0.52	3.00	0.49

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการ
จัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ปัญหาด้านนักเรียน ($\bar{X} = 3.15$, $S =$
 0.72) ส่วนด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้านคือ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์กิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตร ($\bar{X} = 2.63$, $S = 0.75$)

ครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรรวมทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ปัญหาด้านนักเรียนเช่นกัน

($\bar{X} = 3.39$, $S = 0.57$) ส่วนด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้านคือ ปัญหาด้าน
ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ($\bar{X} = 2.75$, $S = 0.29$)

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียน
และครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริม
การเกษตร จำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริม การเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน N = 20		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร N = 20	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร	2.96	0.66	2.84	0.50
2. ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริม การเกษตร	2.69	0.66	2.96	0.73
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริม การเกษตร	2.78	0.61	2.85	0.86
4. ด้านนักเรียน	3.11	0.76	3.43	0.49
รวม	2.86	0.56	2.99	0.41

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรรวมทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ปัญหาด้านนักเรียน
($\bar{X} = 3.11$, $S = 0.76$) ส่วนด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน คือปัญหา
ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ($\bar{X} = 2.69$, $S = 0.66$)

ครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรรวมทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือปัญหาด้านนักเรียนเช่นกัน ($\bar{X} = 3.33$, $S = 0.49$) ส่วนด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน คือปัญหาด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร ($\bar{X} = 2.84$, $S = 0.50$)

2. คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนขนาดใหญ และโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร จาแนกเป็นรายด้าน

2.1 ปัญหาด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร

ผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านพื้นที่สำหรับการเกษตรปรากฏผลดังตาราง 5, 6

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนขนาดใหญ ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร

ข้อ	ปัญหาด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน N = 18		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	โรงเรียนขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติกิจกรรมเกษตร	4.0000	0.9074	4.0000	1.0840
2.	พื้นที่การเกษตรไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่	3.5555	1.2472	3.4444	1.2935

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาคำนวณที่สำหรับการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน N = 18		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
3.	พื้นที่ดินสำหรับการเกษตรขาดความอุดมสมบูรณ์	3.1666	1.1504	3.4444	1.0966
4.	บริเวณพื้นที่การเกษตรมีโรค ศัตรูรบกวนพืชและสัตว์	2.8333	0.9235	3.1111	1.0226
5.	พื้นที่การเกษตรไม่พร้อมสำหรับป้องกันผลกระทบจากการเกษตรถูกทำลายหรือลักขโมย	2.6111	1.4199	3.5000	1.4245
6.	พื้นที่การเกษตรกับโรงเรียนอยู่ห่างไกลกันมาก	1.4444	0.7838	1.4444	0.7047
7.	ปัญหาจากการที่โรงเรียนจะขอใช้ที่ดินของชุมชนใกล้เคียงเพื่อปฏิบัติกิจกรรมการเกษตร	3.9440	1.5519	4.1111	1.6047
8.	ปัญหาจากการที่โรงเรียนให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่มานของนักเรียน	4.2777	0.8264	4.0555	1.2589
9.	โรงเรียนขาดแคลนแหล่งน้ำที่จะใช้ในกิจกรรมการเกษตร	2.0555	1.0556	2.0000	0.9074
10.	พื้นที่การเกษตรกับแหล่งน้ำอยู่ห่างไกลกัน	1.9444	0.9375	1.7777	0.8084

จากตาราง 5 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชา
 เกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ในด้านพื้นที่
 สำหรับการเกษตรเป็นรายข้อ พบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมี
 ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร เรื่องพื้นที่การเกษตรกับ
 โรงเรียนอยู่ห่างไกลกันมาก เป็นปัญหาน้อยที่สุด และโรงเรียนขาดแคลนแหล่งน้ำที่จะใช้ใน
 กิจกรรมการเกษตร พื้นที่การเกษตรกับแหล่งน้ำอยู่ไกลกันเป็นปัญหาน้อย ส่วนปัญหาด้านพื้นที่ดิน
 สำหรับการเกษตรขาดความอุดมสมบูรณ์ บริเวณพื้นที่การเกษตรมีโรค, ศัตรูรบกวนพืชและ
 วัชพืชรบกวน เป็นปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร
 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นปัญหาอยู่ในเกณฑ์มากคือ โรงเรียนขาดแคลนพื้นที่สำหรับ
 ฝึกปฏิบัติการเกษตร ปัญหาจากการที่โรงเรียนจะขอใช้ที่ดินของชุมชนใกล้เคียงเพื่อปฏิบัติ
 กิจกรรมการเกษตร ปัญหาจากการที่โรงเรียนให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการเกษตรที่บ้านของ
 นักเรียน แต่เรื่องพื้นที่การเกษตรไม่มีรั้วสำหรับป้องกันผลผลิตการเกษตรถูกทำลายหรือ
 ไล่ไกล ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลางแต่ครูหัวหน้า
 วิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในเกณฑ์มากและเรื่องพื้นที่การเกษตรไม่สามารถใช้
 ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในเกณฑ์มาก
 ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร ข้อที่มีค่า
 คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนคือ ปัญหาจากการที่โรงเรียนให้
 นักเรียนฝึกปฏิบัติการเกษตรที่บ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.2777$, $S = 0.8264$)
 และโรงเรียนขาดแคลนพื้นที่สำหรับฝึกปฏิบัติการเกษตร ($\bar{X} = 4.000$, $S = 0.9074$)
 ความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตรคือ ปัญหาจากการที่โรงเรียนจะขอใช้ที่ดินของชุมชน
 ใกล้เคียงเพื่อฝึกปฏิบัติการเกษตร ($\bar{X} = 4.1111$, $S = 1.6047$) และโรงเรียน
 ขาดแคลนพื้นที่สำหรับฝึกปฏิบัติการเกษตร ($\bar{X} = 4.0000$, $S = 1.0846$) ส่วนข้อที่มี
 ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดนั้นทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความเห็นสอดคล้อง
 กันว่า ได้แก่ ข้อพื้นที่การเกษตรกับโรงเรียนอยู่ห่างไกลกันมาก ($\bar{X} = 1.4444$, $S = 0.7838$)

และ $\bar{X} = 1.4444$, $S = 0.7047$ ตามลำดับ) และข้อพื้นที่การเกษตรกับแหล่งน้ำ
อยู่ทางไกลกัน ($\bar{X} = 1.9444$, $S = 0.9375$ และ $\bar{X} = 1.7777$, $S = 0.8084$
ตามลำดับ)

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยรายชื่อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร

ข้อ	ปัญหาด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน N = 20		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร N = 20	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	โรงเรียนขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติ กิจกรรมเกษตร	3.5000	1.0513	3.3500	1.3484
2.	พื้นที่การเกษตรไม่สามารถใช้ประโยชน์ ได้อย่างเต็มที่	3.2000	1.3218	3.3000	1.3416
3.	พื้นที่ดินสำหรับการเกษตรขาดความ อุดมสมบูรณ์	3.1500	1.1367	2.9000	0.9119
4.	บริเวณพื้นที่การเกษตรมีโรค, ศัตรู รบกวนพืชและสัตว์	2.5500	0.9986	2.6000	0.9403
5.	พื้นที่การเกษตรไม่มีรั้วสำหรับป้องกัน ผลผลิตการเกษตรถูกทำลายหรือลักขโมย	3.8000	1.1050	4.0500	1.0500
6.	พื้นที่การเกษตรกับโรงเรียนอยู่ทางไกล กันมาก	1.8500	1.0399	1.5000	0.6069
7.	ปัญหาจากการที่โรงเรียนจะขอใช้ที่ดิน ของชุมชนใกล้เคียงเพื่อปฏิบัติกิจกรรม การเกษตร	3.4000	1.5355	3.4000	1.6026

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาคำนพื้นที่สำหรับการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน N = 20		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร N = 20	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
๘.	ปัญหาจากการที่โรงเรียนให้นักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่บ้านของ นักเรียน	3.9500	1.0500	3.3500	1.3088
๙.	โรงเรียนขาดแคลนแหล่งน้ำที่จะใช้ใน กิจกรรมการเกษตร	2.3500	1.3088	2.1000	1.0711
๑๐.	พื้นที่การเกษตรกับโรงเรือนอยู่ห่างไกล กัน	1.9000	0.8522	1.8500	0.9333

จากตาราง ๖ แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดกลาง คือ ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรค่านพื้นที่สำหรับการเกษตร เป็นรายวิชา ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นตรงกันว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรค่านพื้นที่สำหรับการเกษตร ซึ่งมีความละเอียดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ พื้นที่การเกษตรกับโรงเรียนอยู่ห่างไกลกันมาก โรงเรียนขาดแคลนแหล่งน้ำที่จะใช้ในกิจกรรมการเกษตรและพื้นที่การเกษตรกับแหล่งน้ำอยู่ห่างไกลกันเรื่องที่ว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน เป็นปัญหาอยู่ในเกณฑ์สูง คือ พื้นที่การเกษตรไม่มีรั้วสำหรับป้องกันผลผลิตการเกษตรเสียหายหรือลักขโมย ยกเว้น ปัญหาค่านพื้นที่สำหรับการเกษตรของโรงเรียนขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติกิจกรรมเกษตรและปัญหาจากการที่โรงเรียนให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่บ้านของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้า

วิชาเกษตรมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สูง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นอกนั้นข้ออื่น ๆ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านพื้นที่สำหรับการเกษตรตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนขนาดเล็ก ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คือ ปัญหาจากการที่โรงเรียนให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่บ้านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.9500$, $S = 1.0500$) ส่วนในความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตรข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ พื้นที่การเกษตรไม่เพียงพอสำหรับป้องกันผลผลิตการเกษตรถูกทำลายหรือลักขโมย ($\bar{X} = 4.0500$, $S = 1.0500$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นข้อพื้นที่การเกษตรกับโรงเรียนอยู่ห่างไกลกันมาก ($\bar{X} = 1.8500$, $S = 1.0399$ และ $\bar{X} = 1.5000$, $S = 0.6069$ ตามลำดับ)

2.2 ปัญหาคำถามที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรปรากฏผลดังตาราง 7, 8

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรค่านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อ	ปัญหาค่านครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริม การเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน N = 18		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	2.0555	0.8023	2.2222	1.1659
2.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน	2.6666	1.1881	2.7222	1.2744
3.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ต้องมีการระงับในที่อื่น ๆ อีก	3.0000	1.0846	3.2777	1.2274
4.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร มีจำนวนไม่เพียงพอ	3.1666	1.2485	3.1111	1.3672
5.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ	2.6666	1.1375	3.1666	1.2947
6.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ไม่ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติ กิจกรรมจากคณะครู อาจารย์	2.4444	0.7838	2.3333	1.0846
7.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ไม่มีเวลาที่จะมาดูแลการปฏิบัติงาน ของนักเรียนในวันหยุด	2.8888	0.9633	3.0555	1.0556

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาคำถามครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริม การเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 18		N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดเอกสารและสื่อประกอบการสอน	2.8888	1.2313	2.8333	1.0451
9.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เน้นการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าภาค ปฏิบัติ	2.6666	0.8401	2.4444	1.3382
10.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดการประเมินและติดตามผลการ ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน	2.6111	0.9785	2.3333	1.0289

จากตาราง 7 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำถามครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรเป็นรายชื่อ พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำถามครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร และครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมจากคณะครู อาจารย์ ยกเว้นปัญหาเรื่องครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เน้นการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ และครูที่ปรึกษากิจกรรม

ส่งเสริมการเกษตรจากการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน
ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหาร
โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็น
ว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ นอกนั้นข้ออื่น ๆ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมี
ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง :

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำนวณที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริม
การเกษตรตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียน
ขนาดใหญ่ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนคือ ครูที่
ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.1666$, $S = 1.2485$)
ส่วนในความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตรข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูที่ปรึกษา
กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรต้องมีภาระหน้าที่ในท่านอื่น ๆ อีก ($\bar{X} = 3.2777$, $S =$
 1.2274) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร
มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นข้อ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ($\bar{X} = 2.0555$, $S = 0.8023$ และ
 $\bar{X} = 2.2222$, $S = 1.1659$ ตามลำดับ)

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อ	ปัญหาด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริม การเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 18		N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	2.3000	1.2607	2.4500	0.8870
2.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน	2.2000	1.1516	2.9500	1.3562
3.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรต้องมีภาระหน้าที่ในตำแหน่งอื่น ๆ อีก	2.8500	1.1367	3.4000	1.0462
4.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.4000	1.4653	3.5000	1.1920
5.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ	2.9500	1.0990	3.1500	1.2258
6.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมจากคณะครู, อาจารย์	2.5500	0.6870	2.7500	1.1641

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาท่านครูที่ปรึกษากิจกรรม ส่งเสริมการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 18		N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
๗.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ไม่มีเวลาที่จะมาดูแลการปฏิบัติงานของนักเรียนในวันหยุด	2.8500	0.9880	3.3000	1.0809
๘.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดเอกสารและสื่อประกอบการสอน	2.7500	0.9104	2.9500	1.1909
๙.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เน้นการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ	2.4000	0.9403	2.6500	0.9333
10.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน	2.6500	0.9333	2.4500	0.9986

จากตาราง 8 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรท่านครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เป็นรายชื่อ พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรท่านครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริม

การเกษตร ยกเว้นข้อที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน และครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เน้นการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แต่ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร มีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และข้อที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ ข้อครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สูง นอกนั้นข้ออื่น ๆ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าอยู่ใน เกณฑ์ปานกลาง

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย อยู่ในเกณฑ์สูงสุดคือครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.4000$, $S = 1.4653$ และ $\bar{X} = 3.5000$, $S = 1.1920$ ตามลำดับ) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คือ ครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.2000$, $S = 1.1367$) ส่วนในความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ($\bar{X} = 2.4500$, $S = 0.8870$)

2.3 ปัญหาความรู้คู่อุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ผลการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรความรู้คู่อุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรปรากฏผลดังตาราง 9, 10

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรความรู้คู่อุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อ	ปัญหาคำว้สคู่อุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 18		N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับการปฏิบัติกิจกรรม	2.5000	0.9235	2.5555	1.0966
2.	โรงเรียนไม่มีห้องสำหรับเก็บวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	2.3333	1.1375	2.0555	1.1617
3.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตร	2.0555	0.5023	1.8888	1.1826
4.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ฝึกหัดชอบในการเก็บรักษาและวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	2.5000	0.9851	2.3333	1.2366

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาคำนวณอุปกรณกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 18		N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
5.	วัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่ชำรุดเสียหายแล้วมีเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้รับการแก้ไขซ่อมแซม	2.6666	1.0289	2.8333	1.3394
6.	มีวัสดุอุปกรณ์การเกษตรบางชนิดครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	2.1111	1.0226	2.7777	1.4775
7.	คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่มีอยู่ไม่ได้มาตรฐาน	2.6666	1.0846	3.1111	1.2313
8.	นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการใช้และดูแลวัสดุอุปกรณ์	3.3333	1.1375	3.3333	1.2366
9.	โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากงานวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากหน่วยงานอื่น ๆ	3.3333	1.4142	3.8333	1.0981
10.	โรงเรียนนำวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไปใช้ในงานอื่น ๆ กว้าง	2.8888	1.2782	3.3333	1.3719

จากตาราง 9 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรด้านวัสดุอุปกรณ์

กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรเป็นรายข้อ พบว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำคือ โรงเรียนไม่มีห้องสำหรับเก็บวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตร ยกเว้นข้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตรบางชนิดครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และข้อที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ความรับผิดชอบในการเก็บรักษาอุปกรณ์การเกษตร ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นแตกต่างกันคือข้อที่โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากหน่วยงานอื่น ๆ โดยผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สูง นอกนั้นข้ออื่น ๆ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนคือ นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการใช้และดูแลวัสดุอุปกรณ์ และโรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากหน่วยงานอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.3333$, $S = 1.1375$ และ $\bar{X} = 3.3333$, $S = 1.4142$ ตามลำดับ) ส่วนในความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากหน่วยงานอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.8333$, $S = 1.0981$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นข้อ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตร ($\bar{X} = 2.0555$, $S = 0.8023$ และ $\bar{X} = 1.8688$, $S = 1.1826$ ตามลำดับ)

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคูปองทางการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรด้านวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อ	ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์กิจกรรม ส่งเสริมการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 20		N = 20	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	โรงเรียนขาดงบประมาณในการ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับ การปฏิบัติกิจกรรม	2.7500	1.0195	2.8500	1.3869
2.	โรงเรียนไม่มีห้องสำหรับเก็บวัสดุ อุปกรณ์การเกษตร	3.2500	1.2085	2.8000	1.3218
3.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการ เกษตรขาดความรู้ ความสามารถ ในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตร	2.1000	0.7880	1.9000	0.7181
4.	ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการ เกษตรขาดความรู้เทคนิคขอในการ เก็บรักษาและวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	2.4000	0.9947	2.6500	1.0399
5.	วัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่ชำรุด เสียหายแล้วมีเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้ รับการแก้ไขซ่อมแซม	2.6000	1.0402	2.7000	1.0310
6.	วัสดุอุปกรณ์การเกษตรบางชนิดครู ที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	2.3000	0.9787	2.4000	0.9947

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาคำนวณวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 20		N = 20	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
7.	คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่มีอยู่ไม่ได้มาตรฐาน	2.9000	1.0208	2.9500	1.0990
8.	นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการใช้และดูแลวัสดุอุปกรณ์	3.2000	1.0052	3.3000	0.9787
9.	โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ	3.4500	1.2343	3.4000	1.1876
10.	โรงเรียนนำวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไปใช้ในงานอื่น ๆ ด้วย	2.7500	0.9665	3.5000	1.1002

จากตาราง 10 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีบทบาทภารกิจร่วมส่งเสริมการเกษตรทำนุบำรุงวัสดุอุปกรณ์การเกษตรเป็นรายชั้น พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า บทบาทภารกิจกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทำนุบำรุงวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ ข้อครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตรและมีวัสดุอุปกรณ์การเกษตรบางชนิด ครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ยกเว้นข้อครูที่ปรึกษา กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดความรับผิดชอบในการเก็บรักษาดูแลวัสดุอุปกรณ์การเกษตร โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า

อยู่ในเกณฑ์ต่ำ. แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ข้อที่
ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ ข้อโรงเรียน
นำวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไปใช้ในงานอื่น ๆ ด้วย โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า
อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์สูง นอกนั้น
ข้ออื่น ๆ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า
อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริมการ
เกษตร ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในความนึกเห็นของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก คือ
โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากหน่วยงานอื่น ๆ ($\bar{X} =$
3.4500, $S = 1.2343$) ส่วนในความนึกเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร ข้อที่มี
คะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนนำวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไปใช้ในงานอื่น ๆ ด้วย ($\bar{X}$
3.5000, $S = 1.1002$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและ
ครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นข้อ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริม
การเกษตรขาดความรู้ ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตร ($\bar{X} = 2.1000$,
 $S = 0.7880$ และ $\bar{X} = 1.9000$, $S = 0.7181$ ตามลำดับ)

2.4 ปัญหาด้านนักเรียน

ผลการวิจัยความนึกเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชา
เกษตรที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านนักเรียน ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร

โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตร คำนักเรียน

ข้อ	ปัญหาด้านนักเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 18		N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	นักเรียนไม่ได้รับการชี้แจงให้ เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ส่งเสริมการเกษตรก่อนการให้ สมัครเรียน	3.0000	1.0846	3.2222	1.2153
2.	นักเรียนขาดความตั้งใจในการร่วม กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	3.2777	0.7519	3.5000	0.9851
3.	ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม ส่งเสริมการเกษตร	2.9444	0.9375	3.0000	0.9074
4.	จำนวนนักเรียนในกิจกรรมส่งเสริม การเกษตรมีมากเกินไป	3.0555	1.2113	3.1111	1.2313
5.	นักเรียนไม่สามารถมาปฏิบัติกิจกรรม การเกษตรที่โรงเรียนในวันหยุดได้	3.1111	1.2782	3.2777	1.3197
6.	นักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการ เกษตรเพิ่มเติมที่บ้าน	3.8888	0.8323	4.2777	0.5745
7.	นักเรียนขาดความอดทนและขยัน หมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน	3.5000	0.9851	3.5555	0.8555

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาด้านนักเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 18		N = 18	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8.	นักเรียนมีความเห็นว่าการเรียนวิชาเกษตรต้องทำงานหนักและไม่มีเกียรติ	3.2222	1.1659	3.4444	1.1991
9.	นักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2.6666	1.0846	2.6666	1.0289
10.	นักเรียนไม่มีโครงการที่จะศึกษาวิชาเกษตรต่อไปในสถาบันชั้นสูง	3.3888	0.7775	3.8888	1.0226

จากตาราง 11 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีต่อปัญหาการจกกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านนักเรียน เป็นรายชื่อ พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการจกกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านนักเรียน ข้อที่ 6 จะเด่นเฉลี่ย อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ ข้อนักเรียนไม่ได้รับการชี้แจงให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรก่อนการให้สมัครเรียน ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร จำนวนนักเรียนในกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีมากเกินไป นักเรียนไม่สามารถมาปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่โรงเรียนในวันหยุดได้ นักเรียนมีความเห็นว่าการเรียนวิชาเกษตรต้องทำงานหนัก และไม่มีเกียรติและนักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ยกเว้นข้อนักเรียนขาดความ

ตั้งใจในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและนักเรียนไม่มีโครงการที่จะศึกษาวิชาเกษตรต่อไปในสถานชั้นสูง ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์สูง นอกนั้นข้ออื่น ๆ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อยู่ในเกณฑ์สูง

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร คำนวณนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์สูงสุดคือนักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการเกษตรเพิ่มเติมที่บ้าน ($\bar{X} = 3.8680$, $S = 0.6323$ และ $\bar{X} = 4.2777$, $S = 0.5745$ ตามลำดับ) และทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำสุดคือนักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการเกษตรไปใช้ในวิถีประจำวันได้ ($\bar{X} = 2.6666$, $S = 1.0846$ และ $\bar{X} = 2.6666$, $S = 1.0289$ ตามลำดับ)

ตาราง 12 สะท้อนเจตคติรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็กที่มีข้อปัญหาการจักกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตร คำนักเรียน

ข้อ	ปัญหาคำนักเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 20		N = 20	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1.	นักเรียนไม่ได้รับการชี้แจงให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรก่อนการให้สมัครเรียน	2.7000	1.1285	3.0500	1.1909
2.	นักเรียนขาดความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	2.9000	0.9679	3.1500	0.6750
	ผู้ประกอบการนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	2.9000	0.9679	2.6500	1.0399
	จำนวนนักเรียนในกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีมากเกินไป	2.9500	0.8255	2.9500	1.1909
	นักเรียนไม่สามารถมาปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่โรงเรียนในวันหยุดได้	3.1000	1.0711	3.6000	0.9403
	นักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการเกษตรเพิ่มเติมที่บ้าน	3.8000	0.9511	4.1000	0.6407
3.	นักเรียนขาดความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน	3.3500	1.0393	3.6000	0.6805

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาคำนักเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	
		N = 20		N = 20	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8.	นักเรียนมีความเห็นว่าการเรียนวิชาเกษตรต้องทำงานหนักและไม่มีเกียรติ	3.0500	1.1459	3.4500	1.0990
9.	นักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการเกษตรไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้	3.0000	1.0760	2.8000	0.9514
10.	นักเรียนไม่มีโครงการที่จะศึกษาวิชาเกษตรต่อไปในสถาบันชั้นสูง	3.5000	1.1002	3.7500	0.9104

จากตาราง 12 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรค่านักเรียนเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ค่านักเรียนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ นักเรียนไม่ได้รับการชี้แจงให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรก่อนการให้สมัครเรียน นักเรียนขาดความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร จำนวนนักเรียนในกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีมากเกินไป นักเรียนมีความเห็นว่าการเรียนวิชาเกษตรต้องทำงานหนักและไม่มีเกียรติและนักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการเกษตรไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ยกเว้น

ซื่อนักเรียนไม่สามารถมาปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่โรงเรียนในวันหยุดได้ และนักเรียนขาดความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์สูง นอกนั้นข้ออื่น ๆ ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อยู่ในเกณฑ์สูง

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ด้านนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์สูงสุด คือซื่อนักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการเกษตรเพิ่มเติมที่บ้าน ($\bar{X} = 3.8000$, $S = 0.9514$) และ $\bar{X} = 4.1000$, $S = 0.6407$ ตามลำดับ) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คือ ซื่อนักเรียนไม่ได้รับการชี้แจงให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรก่อนการให้สมัครเรียน ($\bar{X} = 2.7000$, $S = 1.1285$) ส่วนในความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือซื่อนักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการเกษตรไปใช้ในชีวิติประจำวันได้ ($\bar{X} = 2.8000$, $S = 0.9514$)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน ผลปรากฏทั้งตาราง 13

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูหัวหน้าวิชา
 เกษตร เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน

ตำแหน่ง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ผู้บริหารโรงเรียน	38	115.3157	444.0038	1.0885
ครูหัวหน้าวิชาเกษตร	38	120.0789	283.6394	

$$t_{(.05, 71)} = 1.980$$

จากตาราง 13 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนกับครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียน
ขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน

ตำแหน่ง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่	10	115.3500	416.0273	0.0264
ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	20	115.1666	498.1332	

$$t_{(.05, 36)} = 2.021$$

จากตาราง 14 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และ
ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า
ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียน
ขนาดใหญ่กับครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน ปรากฏ ดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียน
ขนาดใหญ่กับครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน

ตำแหน่ง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียน ขนาดใหญ่	18	120.2777	350.9177	0.0673
ครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียน ขนาดเล็ก	20	119.9000	238.3040	

$$t_{(.05, 33)} = 2.021$$

จากตาราง 15 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียน
ขนาดใหญ่และครูหัวหน้าวิชาเกษตรโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
จึงไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า ครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่กับ
ครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชา
 เกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียน
 ขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผล
 ดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้า
 วิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร
 ในโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน

ตำแหน่ง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ผู้บริหารโรงเรียนและครู หัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียน ขนาดใหญ่	36	117.7222	379.2338	0.0106
ผู้บริหารโรงเรียนและครู หัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียน ขนาดเล็ก	40	117.6750	361.0436	

$$t_{(.05, 73)} = 1.960$$

จากตาราง 16 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้า
 วิชาเกษตร ในโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรใน
 โรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

อย่างไร้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า ผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนและครู
หัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชา
เกษตรในโรงเรียนขนาดต่างกันที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในค่านพื้นที่
สำหรับการเกษตร ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร วัสดุอุปกรณ์กิจกรรมส่งเสริม
การเกษตร และค่านักเรียน

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษากครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชา
เกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่จัดสอนกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 38 คน และครูหัวหน้าวิชา
เกษตร จำนวน 38 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 76 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสอบถาม
ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรของผู้บริหารโรงเรียน และ
ครูหัวหน้าวิชาเกษตร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลไค้กระทำตามขั้นตอน ดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ยรายด้านและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแล้วประเมินระดับคะแนนรวมรายด้าน โดยอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาตามแนวของเบสท์
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแล้วประเมินระดับคะแนนเฉลี่ยรายข้อโดยอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาตามแนวของเบสท์
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ที่มีต่อปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้ t -test

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรที่มีต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร มีดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

ค่านพื้นที่สำหรับการเกษตร พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสูงสุดในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คือ การที่โรงเรียนให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่บ้านของนักเรียน และในความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร คือ พื้นที่การเกษตรไม่มีรั้วสำหรับป้องกันผลิตภัณฑ์การเกษตรถูกทำลายหรือลักขโมย สิ่งที่ไม่เป็นปัญหาหรือเป็นปัญหาน้อยที่สุดทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ได้แก่ พื้นที่การเกษตรกับโรงเรียนอยู่ห่างไกลกัน

ค่านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสูงสุดในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน คือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ ส่วนครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรต้องมีภาระหน้าที่ในค่านอื่น ๆ อีก สิ่งที่ไม่เป็นปัญหาในความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร ได้แก่ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ค่านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสูงสุดทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ได้แก่ โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือค่านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากหน่วยงานอื่น ๆ สิ่ง que เห็นว่าไม่เป็นปัญหาทั้งผู้บริหาร

โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ได้แก่ ครูที่ปรึกษากิจการกรมส่งเสริมการเกษตร
ขาดความรู้ ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตร

ค่านักเรียน พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร
มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาสูงสุดทั้งผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ได้แก่ นักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการเกษตร
เพิ่มเติมที่บ้าน สิ่งที่ไม่เห็นว่าเป็นปัญหา ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร
ได้แก่ นักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และ
ครูหัวหน้าวิชาเกษตร ที่มีต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า
ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และ
เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร
เกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผลที่ควรแก่การนำ
มาอภิปราย ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ได้มีการวางแผนดำเนินการร่วมกัน ทำให้ทราบถึงปัญหาค้าง ๆ ในการจัด และร่วมกันพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยกัน โดยขอความช่วยเหลือจากกรมสามัญศึกษา กำนันการบรรจู้ แท่งทั้งบุคลากรที่มีวุฒิทางเกษตร คำนงบประมาณการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร หรือการส่งอุปกรณ์การเกษตรมาให้โรงเรียน บางโรงเรียนอาจจะขอความช่วยเหลือจากสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า ให้ช่วยเหลือเพิ่มเติม บางแห่งก็ได้รับความช่วยเหลือจากเอกชน หน่วยงานที่อยู่ใกล้โรงเรียน โดยให้ใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ให้นักเรียนได้ไปศึกษา ทุ่งาน หรือฝึกภาคปฏิบัติ อีกประการหนึ่ง การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียนจะให้ครูหัวหน้าวิชาเกษตร เสนอโครงการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ เช่น หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สถานที่สำหรับดำเนินการ ระยะเวลา วิธีดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ งบประมาณและการประเมินผล เป็นต้น ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาในขั้นต้นแล้ว เมื่อมีปัญหที่เกิดขึ้นในภายหลัง จึงเป็นปัญหาที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

เมื่อศึกษาผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในแต่ละด้าน ปรากฏผลที่ควรแก่การนำมาอภิปราย ดังนี้

ค่านพื้นที่สำหรับการเกษตร

การที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาค่านพื้นที่สำหรับการเกษตรว่า เป็นปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนที่ขาดแคลนพื้นที่สำหรับการเกษตรได้พยายามหาวิธีแก้ไข โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรที่ใช้พื้นที่ไม่มาก เช่น กิจกรรมการเพาะเห็ดฟาง การจัดสวนหย่อม การเลี้ยงปลาดุก เป็นต้น หรืออาจแก้ปัญหา

โดยการไม่ให้นักเรียนกระทำจากปฏิบัติ แต่จัดทำเพียงแสดงผลสาธิต แล้วหาวิธีให้นักเรียน
 ได้มีความรู้และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นจากการพาไปศึกษาและชมการปฏิบัติจริงจาก
 สถานประกอบการอาชีพเกษตรภายนอก การติดต่อสถานประกอบการเกษตรในชุมชน
 เพื่อขอให้นักเรียนได้มาฝึกภาคปฏิบัติ ก็เป็นวิธีที่จะแก้ปัญหาคาดการณ์ที่สำหรับการเกษตร
 การเกษตรได้ เหตุที่ปัญหาด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร จัดว่าเป็นปัญหาอยู่ในอันดับที่ 2
 นั้น เพราะพื้นที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรบรรลุ
 ตามวัตถุประสงค์คือ นักเรียนจำเป็นต้องได้มีการฝึกภาคปฏิบัติในพื้นที่การเกษตร จาก
 ผลการศึกษาของ สุภาภักดิ์ โล้วโสภณกุล (สุภาภักดิ์ โล้วโสภณกุล 2520 : บทคัดย่อ)
 พบว่า หากมีการจัดพื้นที่การเกษตรให้เหมาะสมแล้ว ประสิทธิภาพการเรียนการสอนจะ
 เพิ่มขึ้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งสองจึงให้ความสำคัญของปัญหาด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร
 อยู่ในอันดับ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็น
 ปัญหาสูงสุดคือ ปัญหาจากการที่โรงเรียนให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่บ้าน
 ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะที่บ้านของนักเรียนไม่มีพื้นที่เพียงพอที่จะปฏิบัติกิจกรรมการเกษตร
 ได้ จากการศึกษาของ พรทิพย์ นิมิตรพรสุโข (พรทิพย์ นิมิตรพรสุโข 2521 :
 53) ที่ได้ศึกษาอุปสรรคบางประการที่มีอิทธิพลต่อการจัดโครงการเกษตรภายในโรงเรียน
 นิเทศ พบว่า อุปสรรคในการที่ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่บ้านมีหลายประการ
 ได้แก่ นักเรียนส่วนมากมาจากต่างท้องถื่นทำให้ไม่มีพื้นที่ของตนในการทำโครงการที่
 สนใจได้ ครูเกษตรไม่มีเวลาไปนิเทศและประเมินผล จากการศึกษาของ นางเยาว์
 คลังวิจิตร (นางเยาว์ คลังวิจิตร 2525 : 65) พบว่า ครู อาจารย์เกษตรประสบ
 ปัญหาในเรื่องงบประมาณและสวัสดิการในการนิเทศโครงการหรือการติดตามผลการฝึกงาน
 ของนักเรียน อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าปัญหาจากการที่โรงเรียนจะให้นักเรียนปฏิบัติ
 กิจกรรมการเกษตรที่บ้านนั้น นอกจากปัญหาของนักเรียนแล้ว ด้านโรงเรียนครูที่ปรึกษา
 กิจกรรมก็เป็นปัญหาด้านการติดตามผลงานด้วย การที่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า
 พื้นที่การเกษตรไม่มีไว้สำหรับสอนนักเรียนฝึกงานการเกษตรถูกทำลายหรือลักขโมย เป็นปัญหา

ที่อยู่ในระดับสูงๆ นั้น แสดงว่า ผลิตรายการเกษตรและผลงานการปฏิบัติต่าง ๆ ของนักเรียนจากการที่ให้กระหนาบเป็นขั้นตอนตามทฤษฎีเป็นเวลานาน โดยที่บังคับเห็นผลลัพท์นั้นอย่างแน่ชัดหรือยังไม่ได้ประเมินผลงานก็ถูกลักษณะหรือทาลายโดยคน สัตว์ ที่รบกวนเข้าไปในพื้นที่การเกษตร เป็นผลทำให้นักเรียนชาวต่างชาติ ชาวไทยได้จากผลผลิตและไม่เห็นผลการปฏิบัติงานจากการปฏิบัติตามทฤษฎี ส่วนครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรก็ไม่สามารถจะประเมินผลงานของนักเรียนได้ เพราะไม่มีเวลาที่ระให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมนั้นใหม่ หรือเมื่อให้นักเรียนปฏิบัติใหม่ก็อาจถูกลักษณะหรือทาลายเช่นเดิมอีก ทั้งนี้เพราะสภาพของพื้นที่โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของศิริโรจน์ โสวัณณะ (ศิริโรจน์ โสวัณณะ 2521 : 104) ที่ให้ศึกษาและพบว่าอุปสรรคในการเกษตรเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบบริเวณโรงเรียนไม่มีคั้น มีการลักขโมย การปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้ามาในบริเวณพื้นที่การเกษตร ถ้ามีคนหรือสัตว์มาขโมยหรือทาลายผลผลิต การเกษตร บ้างโรงเรียนเมื่อประสบปัญหาเช่นนี้ แก้ไขหาโดยการสั่งให้คนงาน ภารโรง ช่วยดูแล แต่ก็ไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้ จากผลการศึกษาของ จักรทิพย์ ศรีจุฑาร (จักรทิพย์ ศรีจุฑาร 2521 : 49) และปรีชา ครุฑธารทิพย์ (ปรีชา ครุฑธารทิพย์ 2522 : 79) ที่พบว่า ปัญหาการเกษตรอันเกิดจากบุคคลผู้ร่วมงานของครูเกษตร ได้แก่ การที่คนงาน ภารโรง ขาดความรับผิดชอบในการดูแล พื้นที่การเกษตร ปล่อยไก่ชนหรือสัตว์เลี้ยงเข้ามาในบริเวณที่ทำการเกษตร

การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนกับพื้นที่การเกษตรควรอยู่ไม่ห่างไกลกัน ซึ่งจัดว่าเป็นไม่เหมาะสมที่ใดนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ก่อนที่ครูหัวหน้าวิชาเกษตรจะใช้บริเวณใดเป็นพื้นที่การเกษตรนั้น ต้องเสนอและขออนุญาตจากผู้บริหารโรงเรียนก่อน เมื่อพิจารณาแล้วจึงกำหนดพื้นที่การเกษตรได้ ส่วนที่จัดว่าเป็นปัญหาน้อยที่ใดนั้น ก็เป็นเพราะว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่พื้นที่ไม่มาก พื้นที่การเกษตรจึงอยู่ในบริเวณโรงเรียน

จึงอยู่ไม่ห่างไกลจากอาคารเรียน ครู อาจารย์ และนักเรียนสามารถไปปฏิบัติ
กิจกรรมการเกษตรได้อย่างสะดวกทั้งในคาบกิจกรรมและนอกเวลาเรียน

ความรู้ที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

การที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคำถามที่ปรึกษา
กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรว่า มีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และจัดว่าเป็นปัญหาอยู่ใน
อันดับ 3 ของปัญหทั้ง 4 ด้าน นั้น อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครู
หัวหน้าวิชาเกษตรได้ร่วมกันพิจารณาถึงบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความอดทน
และความสนใจเป็นครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งนี้โดยความสมัครใจของ
ครูอาจารย์ทุกคนในโรงเรียน แม้จะไม่มีวุฒิหรือความรู้ทางวิชาเกษตร เมื่อมาทำหน้าที่
ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร มีครูที่มีวุฒิทางเกษตร เป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำ
ประกอบด้วยมีเอกสาร คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรเป็นแนวทางการดำเนินงาน
จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นว่า ปัญหาคำถามนี้ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จัดเป็น
อันดับ 3 ดังกล่าว เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็น
เป็นปัญหาสูงสุดคือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ ทั้งนี้
เพราะจำนวนครู อาจารย์เกษตรในโรงเรียนมีน้อย นอกจากจะสอนวิชาเกษตรซึ่งแต่ละ
คนมีจำนวนคาบที่สอนในหนึ่งสัปดาห์ค่อนข้างมากแล้ว ยังต้องรับหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา
กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร และหน้าที่อื่น ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะมอบให้
ครูอาจารย์เกษตรเป็นผู้ดำเนินการ เช่น การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ จัดสวนหย่อม
และการตกแต่งบริเวณโรงเรียนได้มีรุ่นสอยงาม ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ
เกษตรเมื่อนักเรียนสนใจ มีครูเข้ามาเรียนมาก จำเป็นต้องหาครูที่ปรึกษากิจกรรมเพิ่ม
โดยได้จากความสมัครใจของครู อาจารย์ ซึ่งบางครั้งก็ได้อาสาช่วย ทำให้ครูเกษตร
ต้องรับภาระหน้าที่มากขึ้น ในความคิดเห็นของผู้บริหาร จึงต้องการครูที่ปรึกษากิจกรรม

ให้มากขึ้น เพื่อช่วยครู อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรโดยตรงดังกล่าว ส่วนครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า ข้อที่เป็นปัญหาสูงสุดคือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรต้องมีภาระหน้าที่ในค่านอื่น ๆ อีก แสดงว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรนอกจากทำหน้าที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและทำหน้าที่สอนวิชาเกษตรแล้ว ยังต้องรับภาระหน้าที่ค่านอื่น ๆ อีก อาจจะมีหน้าที่ในการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ จัดสวนหย่อม เพื่อทำให้บริเวณโรงเรียนร่มรื่น สวยงาม หรืองานพิเศษอื่น ๆ ที่มีความสามารถพิเศษ จากการศึกษาปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการเป็นครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ของสุรางค์ อยู่วัฒนา (สุรางค์ อยู่วัฒนา 2516 : 67) พบว่า ครูเกษตรมีชั่วโมงสอนและชั่วโมงทำงานถึง 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนของครูเกษตร ของ มยุรี นนทปัทมะคุลย์ (มยุรี นนทปัทมะคุลย์ 2518 : 75) พบว่า อุปสรรคในการสอนของครูเกษตรประการหนึ่งคือ ครูเกษตรต้องทำหน้าที่อย่างอื่น เช่น งานบริหารและธุรการ และจากการศึกษาของ ศิริโรจน์ โสวัฑะ (ศิริโรจน์ โสวัฑะ 2521 : 102) พบว่า สาเหตุที่ครูเกษตรสอนมากปฏิกิริยาน้อยลง และขาดการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ไว้ให้พร้อมก่อนสอน เป็นเพราะผู้บริหารมักมอบหมายงานอื่นให้เพิ่ม เช่น หน้าที่ครูบรรจรรักษ์ คุรุธุรการ เป็นต้น

การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดกำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นปัญหานั้นอบที่สุคนัน อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาปัจจุบันได้ส่งเสริมวิชาอาชีพ โดยเฉพาะวิชาเกษตร ซึ่งหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้งานเกษตร เป็นงานเลือกงานหนึ่งในวิชาการงานและวิชาอาชีพเกษตรเป็นวิชาเลือก ส่วนในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 วิชาเกษตรกรรมเป็นสาขาวิชาหนึ่งของวิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพที่นักเรียนเลือกเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงเห็นความสำคัญของวิชาเกษตรและกิจกรรมส่งเสริมวิชาเกษตร ประกอบกับระบบในการดำเนินงานปัจจุบัน มีการ

วางแผน เสนอโครงการ งบประมาณของแต่ละหมวดวิชา หน่วยงาน โครงการหรือกิจกรรมใดมีหลักการเหตุผล วัตถุประสงค์ถูกต้องตามความมุ่งหมายของการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนก็จะอนุมัติโครงการ กิจกรรมนั้นเสมอไป ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรน่าจะมีกำลังใจในการปฏิบัติงานตามเหตุผลดังกล่าว ส่วนครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า ข้อที่เป็นปัญหามาน้อยที่สุดคือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร แสดงว่า ครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรได้สมัครเข้ามาร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรด้วยความสมัครใจ ซึ่งแสดงว่ามีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมนี้ ประกอบกับมีคู่มือเสนอแนะแนวทางการดำเนินกิจกรรม หากครูที่ปรึกษากิจกรรมบางคนไม่มีวุฒิทางเกษตร ก็มีครูอาจารย์ที่มีวุฒิเกษตร เป็นหลักคอยช่วยเหลือ ดังนั้นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ของครูที่ปรึกษากิจกรรม จึงน่าจะเป็นน้อยที่สุด ตามความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร

ด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร

การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรว่ามีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และจัดว่าเป็นปัญหาอยู่ในอันดับ 4 ของปัญหาทั้งสี่อันดับนั้น อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร เห็นว่าวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่โรงเรียนสามารถจัดซื้อได้ด้วยเงินบำรุงการศึกษา อุปกรณ์บางประเภทก็ได้รับจากกรมสามัญศึกษา ประการสำคัญที่ทำให้ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร ย่อมต้องพิจารณากันเป็นอย่างดีแล้วว่า ก่อนที่จะเปิดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ประเภทใดให้นักเรียนเลือกเรียนนั้น กิจกรรมประเภทนั้นต้องมีครูที่ปรึกษา สถานที่และ

วัสดุอุปกรณ์ พร้อมแล้ว จึงได้เปิดกิจกรรมนั้น ๆ ขึ้นมา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาด้าน วัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่จัดว่าเป็นปัญหาสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือ ด้านวัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานอื่น แลเถว โรงเรียนมีความคิดเห็นว่า หน่วยงานอื่นๆ อาจมีวัสดุอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานสูง เช่น รถแทรกเตอร์ เป็นต้น หาก โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือ ก็จะช่วยให้การปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรดำเนินไปด้วยดี มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อิมเมอร์ริช (Emmerich, 1975 : 163) ที่พบว่า การปรับปรุงการสอนวิชาเกษตรกรรมด้วยการสอนแบบใหม่ ๆ ควรจะได้รับการ สนับสนุนจากชุมชน โดยครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้วางโครงการและดำเนินการติดต่อประสานงาน ระหว่างผู้บริหารและคณะกรรมการในชุมชน เพื่อโครงการนั้นจะได้ไม่ล้มเหลว แต่จาก การศึกษาของ ศิริโรจน์ โสวัฑะ (ศิริโรจน์ โสวัฑะ 2521 : 103) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและอุปสรรคบางประการเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ครูเกษตรไม่สามารถติดต่อแหล่งวิชาต่าง ๆ ในท้องถิ่นมา ให้ความช่วยเหลือในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรได้ เพราะโรงเรียน ตั้งอยู่ไกลแหล่งความรู้หรือวิทยากร

การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้อง กันว่า ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีความรู้ ความสามารถในการใช้วัสดุ อุปกรณ์การเกษตรเป็นอย่างดี จึงจัดให้เป็นปัญหานั้นที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะการเรียน การสอนเกี่ยวกับวิชาเกษตรในปัจจุบันได้มีการวัดอบรม ประชุม สัมมนา ครู อาจารย์ เกษตรอยู่เสมอ ประกอบกับมีหนังสือ ตำรา คู่มือ เกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตร มากขึ้น อีกประการหนึ่ง วัสดุอุปกรณ์การเกษตรส่วนมาก ครู อาจารย์เกษตรได้เคยใช้ หรือเคยศึกษามาแล้ว จึงมีความรู้ความสามารถในการใช้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ มัตตนา พยัคฆ์จำเริญ (มัตตนา พยัคฆ์จำเริญ 2526 : 83) ที่ได้ศึกษา การจัดการสอนวิชาการทำงานเกษตร ความหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การเตรียมการสอนของครู อาจารย์เกษตรใช้

หลักสูตรเป็นแนวทางมาก และมีการพิจารณาถึงความพร้อมของอุปกรณ์การสอน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของประวิทย์ เอียวตระกูล (ประวิทย์ เอียวตระกูล 2520 : 74) ที่ได้ศึกษาข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนวิชาเกษตรที่สำคัญ คือ ครูเกษตรไม่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับเครื่องมือ และศิริโรจน์ ไสวัญ (ศิริโรจน์ ไสวัญ 2521 : 102) ที่ได้ศึกษาและพบว่า ปัญหาที่ครูเกษตรถือว่ามีความสำคัญมาก คือ ไม่มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์บางประเภท

ค่านักเรียน

การที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาค่านักเรียนว่ามีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และจัดว่าเป็นปัญหาอยู่ในอันดับที่ 1 ของปัญหาทั้งสี่ค่านั้น อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรเห็นว่า นักเรียนเป็นส่วนสำคัญที่สุดของกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งนี้เพราะ จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมในโรงเรียนก็เพื่อส่งเสริมทักษะ ความอดทนและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน อันมีส่วนส่งเสริมการเรียนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น หากโรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนให้ถูกต้องตามหลัก เกณฑ์และวิธีการจัดกิจกรรมแล้ว นักเรียนจะเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษายิ่งขึ้น กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรก็เช่นกัน หากนักเรียนที่เลือกเรียนกิจกรรมนี้ได้เลือกด้วยความสมัครใจ และมีความสนใจ มีความภาคภูมิใจ ความสามารถเกี่ยวกับงานเกษตรด้วยแล้วก็จะทำให้นักเรียนมีทักษะ ประสบการณ์ด้านเกษตรมากขึ้น จากผลการศึกษาของ ชวนพิศ แซ่หุุ่น (ชวนพิศ แซ่หุุ่น 2527 : 118) ที่ได้ศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า นักเรียนทั้งหมดเห็นว่าวิชาเกษตรกรรมมีประโยชน์ โดยนักเรียนส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรที่นักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการเกษตรเพิ่มเติมที่บ้าน จัดว่าเป็นปัญหามากที่สุดนั้น เป็นเพราะว่า กิจกรรมการเกษตรนั้นสมควรให้มีการสอนภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรดียิ่งขึ้น (ทิพย์วรรณ

เสนอพันธุ์ 2525 : 75) และจากผลการศึกษาของ แกร์ริส (Garris. 1954 : 84) ใ้พบว่า การสอนวิชาชีพเกษตรกรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จะคงใช้วิธีการฝึกปฏิบัติเท่านั้น แต่เนื่องจากบ้านของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่น้อยมาก ไม่สามารถจะปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรได้ กลุ่มตัวอย่างทั้งสองจึงมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง

การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนสามารถนำความรู้ และทักษะการเกษตรไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ เป็นปัญหาอันดับสองที่สุดนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนได้เลือกกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรด้วยความสมัครใจอย่างแท้จริง โดยพิจารณาแล้วว่ากิจกรรมนี้มีประโยชน์จะสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจ (พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจ 2525 : 176) ที่ได้ศึกษาพบว่า เหตุผลที่นักเรียนชอบเรียนวิชาเกษตรกรรมนั้น 1 ใน 3 ให้เหตุผลว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตรประจำวันได้ รองลงไปให้เหตุผลว่ามีการฝึกทักษะที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

2 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูหัวหน้าวิชาเกษตรเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในค่านพื้นที่สำหรับการเกษตร ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร วัสดุอุปกรณ์การเกษตรและค่านักเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ การที่กลุ่มตัวอย่าง

ทั้งสองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน เช่นนี้ อาจเป็นเพราะสาเหตุต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรต่างได้รับทราบระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2520 เช่นเดียวกัน จึงมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการการจัดกิจกรรม จุดประสงค์ ขอบข่ายและประเภทของกิจกรรมนักเรียน สามารถร่วมกันดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรได้

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาอาชีพ โดยเฉพาะวิชาเกษตร ซึ่งหลักสูตรได้กำหนดให้นักเรียนเรียน ผู้บริหารต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร การดำเนินงานและความคิดเห็นต่างๆ จึงเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร

2.3 การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ของโรงเรียน มีหัวหน้าหมวดกิจกรรมทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูหัวหน้าวิชาเกษตร ทั้งด้านโครงการ งบประมาณ สื่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูหัวหน้าวิชาเกษตร จึงไม่น่าจะแตกต่างกัน

3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีผลปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกันเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสาเหตุดังนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก ต่างได้รับนโยบายการจัดการศึกษา ระเบียบว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา

จากกระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดียวกัน การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
จึงเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งวิธีการและการแก้ปัญหา จึงทำให้ความคิดเห็นที่มีต่อ
ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน

3.2 สถานภาพส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไป
ทั้งในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านอายุ การศึกษา และประสบการณ์
การทำงาน ส่วนใหญ่จะไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงน่าจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัด
กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ไม่แตกต่างกัน

3.3 ขนาดของโรงเรียนในการวิจัยนี้ไม่ได้ถือตามพื้นที่ ได้ถือตาม
จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ แก่นักเรียนที่เข้าเรียนในกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรใน
โรงเรียนทั้งสองขนาดก็ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนมาก-น้อย แต่ขึ้นอยู่กับความสนใจ
ความถนัด และความสามารถของนักเรียนที่จะสมัครเข้ามาเรียนในกิจกรรมส่งเสริม
การเกษตร ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่
เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร จึงไม่แตกต่างกัน

3.4 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร
เหมือนกัน สภาพพื้นที่ แหล่งน้ำ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนรอบโรงเรียน
มีสภาพไม่แตกต่างกัน ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรที่มีขอบข่ายคลึงกัน
ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนทั้งสองขนาดจึงไม่แตกต่างกัน

4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูหัวหน้าวิชาเกษตร ในโรงเรียน
ขนาดใหญ่กับครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไรมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้านจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะสาเหตุดังนี้

4.1 ครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียนทั้งสองขนาด มีหลักในการจัด
กิจกรรมนักเรียนจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2520 เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะกิจกรรมส่งเสริม
การเกษตรที่สำคัญประเภทหนึ่งคือ กิจกรรมชุมนุมเกษตรกรรมในอนาคตกแห่งประเทศไทย
นั้น กรมสามัญศึกษาได้มีระเบียบว่าด้วยการจัดกิจกรรมนี้ เพื่อให้เป็นแบบแผนปฏิบัติแนว
เดียวกัน ด้วยเหตุนี้ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จึงไม่แตกต่างกัน

4.2 สถานภาพส่วนตัวของครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา
ในว่าชนาโท คำนวณ การศึกษา และประสบการณ์ ส่วนใหญ่จะไม่แตกต่างกัน ดังนั้น
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร จึงไม่แตกต่างกัน

4.3 การที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จาก
ผลการวิจัยเปรียบเทียบระดับขวัญของครูเกษตร จำแนกตามขนาดโรงเรียนของ พัทธยา
ขวัญทอง (พัธยา ขวัญทอง 2522 : 74) พบว่า ครูเกษตรที่ทำการสอนอยู่ใน
โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับขวัญไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็น
เช่นนี้เพราะ สถานภาพการปฏิบัติงานของครูเกษตรในโรงเรียนทั้งสามขนาดไม่แตกต่างกัน
ด้วยผลการวิจัยนี้ จึงเป็นเหตุผลสนับสนุนได้ว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการเกษตรของครูหัวหน้าวิชาเกษตร ของโรงเรียนทุกขนาดไม่แตกต่างกัน

5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชา
เกษตรในโรงเรียนขนาดใหญ่ กับผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชาเกษตรในโรงเรียน
ขนาดเล็ก เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมี
ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไป
ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ การที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันนั้น ได้ให้
เหตุผลในการเปรียบเทียบของแต่ละกลุ่มตัวอย่างข้างต้นแล้ว เมื่อจำกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตรมารวมกันแล้วเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียน สาเหตุ
ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงมาจากสาเหตุเช่นเดียวกับที่
กล่าวไว้ในเบื้องต้น คือ จากการที่กลุ่มตัวอย่างอยู่ในกรุงเทพมหานคร เช่นเดียวกัน
สภาพพื้นที่ แหล่งน้ำ นักเรียน ชุมชน ไม่แตกต่างกัน สภาพภาพของกลุ่มตัวอย่างคำนวณ

การศึกษา และประสบการณ์ อยู่ในสภาพใกล้เคียงกัน เป็นแนวการจัดกิจกรรมส่งเสริม การเกษตรเป็นไปในทำนองเดียวกัน อีกประการหนึ่ง ขนาดของโรงเรียนไม่ได้ถือความ พื้นที่ แต่ถือตามจำนวนนักเรียน ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนแต่ละขนาดอาจจะเลือกเรียน กิจกรรมมากน้อย แตกต่างกันได้ ด้วยเหตุผลทั้งหมดดังกล่าวนี้ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างนี้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูหัวหน้าวิชาเกษตรในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเกษตรดังต่อไปนี้

1. ในการจัดเปิดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โรงเรียนควรจะได้มีการสำรวจความพร้อมในการดำเนินการก่อน โดยเฉพาะด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร ซึ่งต้อง มีได้เพียงพอ เหมาะสมและมีขอบเขตที่แน่นอน
2. โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู อาจารย์ที่มีความสนใจ ความสามารถ และความถนัดด้านวิชาเกษตร สมัครเข้าเป็นครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูเกษตร
3. โรงเรียนควรติดต่อขอความร่วมมือจากชุมชน หน่วยงานทางการเกษตร ทั้งของทางราชการและเอกชน เชื้อขอความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร การเชิญเป็นวิทยากร และการนำนักเรียนไปฝึกทักษะเกษตร เป็นต้น
4. โรงเรียนควรให้นักเรียนเลือกเรียนกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรด้วยความสมัครใจ เพราะจะเป็นการสนองความสนใจ ความถนัด และเพื่อเป็นการส่งเสริม แนวความคิดในการศึกษาวิชาเกษตรควบคู่ไปกับชั้นสูง ของนักเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ จากศึกษาเฉพาะปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร สำหรับการวิจัยอื่น ๆ ที่น่าสนใจและควรทำวิจัยคือ

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษาอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชาเกษตร
3. ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
4. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- อุทุมพร บุษวิสุทธิ์ ทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมแบบประสมในกรุงเทพมหานคร
ที่มีต่อการสอนวิชาอาชีพ วิทยานิพนธ์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2522, 157 หน้า อักส่าเนา
- กรองจิต บัวทอง ปัญหาในกระบวนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526, 107 หน้า อักส่าเนา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2525 -
2529 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์พัฒนาศึกษา 2525, 369 หน้า
- จักรทิพย์ ศรีจุฑพร ความพึงพอใจของครูเกษตรและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้
ที่ดินการเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2521, 170 หน้า อักส่าเนา
- จารึก อะยะวงศ์ "กิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา" สารพัฒนาหลักสูตร
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ธันวาคม 2526 - มกราคม 2527 หน้า
29 - 31
- ชวนพิศ แซ่หวุ่น สภาพการจัดการสอนการเรือนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียน
เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527, 155 หน้า อักส่าเนา
- ชูศรี วงศ์คันะ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย เจริญผล 2525, 252 หน้า
- คณีย กิษยบุตร การศึกษาเบื้องต้น ผลการดำเนินงานอาชีพเกษตรในโรงเรียน
มัธยมแบบประสมแบบ 2 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2517, 236 หน้า อักส่าเนา
- ศิริเรก ฤกษ์ทราย หลักการส่งเสริมการเกษตร บริษัท บี.เอฟ.ไอจำกัด 2522,
138 หน้า

- ทวี ทองสว่าง การศึกษาสภาพการใช้อาคารสถานที่และกำลังครูของโรงเรียน
รัฐบาลในจังหวัดพระนคร - ธนบุรี ปีการศึกษา 2513 ปรินทิเนียนท์ กศ.ม.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 208 หน้า อักสาเนา
- ทำนอง สิงคาลวณิช การเกษตรกับการพัฒนา โรงพิมพ์ร่วมมิตรไทย 2514, 156
 หน้า
- ทิพย์วรรณ สนะพันธุ์ การศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ เขตการศึกษา 8 วิทยานิพนธ์ ปรินทิเนียนท์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 2525, 202 หน้า อักสาเนา
- ธันนาภรณ์ เสนาลักษณ์ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของ
รัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ปรินทิเนียนท์ มหาบัณฑิต
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 128 หน้า อักสาเนา
- นางเยาว์ คลังวิจิตร การศึกษาการจัดการสอนวิชาเกษตรกรรม ตามหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12
วิทยานิพนธ์ ปรินทิเนียนท์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2525, 115 หน้า อักสาเนา
- นพพร หัยพิมล ปัญหาการสอนวิชาเกษตรภาคปฏิบัติในวิทยาลัยครูส่วนกลาง
วิทยานิพนธ์ปรินทิเนียนท์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2522, 132 หน้า อักสาเนา
- นพรัตน์ เรืองสนาม ปัญหาบางประการในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูเกษตรใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ คมส.2 และคมช. ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปรินทิเนียนท์ กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 65
 หน้า อักสาเนา
- ประวิทย์ เอี้ยวระกูล ข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์การสอน
วิชาเกษตรสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยานิพนธ์ปรินทิเนียนท์ มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์ 2520, 144 หน้า อักสาเนา

ประสิทธิ์ คำภีร์ หลักการเกษตรกรรม สำนักพิมพ์บรรณกิจ 2519, 203 หน้า

ประเสริฐ ประชาธนากร ความคิดเห็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เกี่ยวกับการสอนงานเกษตร ตามหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2520 วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2522, 129 หน้า อัดสำเนา

ปรีชา ทราคารทิพย์ ความคิดเห็นของครูเกษตรและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้
ที่ดินเพื่อการศึกษาทางเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12 วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2522, 169 หน้า อัดสำเนา

ปิฎก บุนนาค "ครูเกษตร" รายงานการสัมมนาเรื่อง การจัดกิจกรรมเสริม
หลักสูตรการสอนวิชาเกษตร นครสวรรค์ ภาควิชาเกษตรกรรม วิทยาลัยครู
นครสวรรค์ 2519, 80 หน้า อัดสำเนา

พจน์ สะเพียรชัย "การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน" วารสารการศึกษาแห่งชาติ
ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 ธันวาคม - มกราคม 2526 หน้า 7 - 8

พนัส หันนาคินทร์ "การจัดกิจกรรมนักเรียน" หลักการบริหารโรงเรียน วัฒนาพานิช
2524, 363 หน้า

พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจ การศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
เขตการศึกษา 6 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2525, 216
หน้า อัดสำเนา

พรทิพย์ นิมิตรพรสุใจ อุปสรรคทางประการที่มีอิทธิพลต่อการจัดโครงการเกษตร
ภายใต้การนิเทศในสถานศึกษาเกษตร ระดับมัธยมศึกษาและระดับวิทยาลัย
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2521, 89 หน้า อัดสำเนา

พรทิพย์ วิชีเจริญ การสอนเกษตรศิลป์ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2517, 197 หน้า อักสำเนา

พิกุล รื่นเรืองใจ การสำรวจข้อคิดเห็นของครูเกษตรในเขตการศึกษา 1 เกี่ยวกับ
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2526, 148 หน้า อักสำเนา

พิทยา ขวัญทอง ขวัญของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในภาคกลาง วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2522, 105 หน้า อักสำเนา

มยุรี นนทพัฒน์กุลย์ ความคิดเห็นของครูสอนวิชาเกษตรและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องใน
ระดับสูงต่อการสอนวิชาเกษตรในวิทยาลัยครูส่วนภูมิภาค วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2518, 116 หน้า อักสำเนา

มะเคื้อ เสมา "ความหวังใหม่ของการจัดกิจกรรมนักเรียน", สารพัฒนาหลักสูตร
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตุลาคม - พฤศจิกายน 2526 หน้า 17 - 18

มันทนา พยัคฆ์จำเริญ การศึกษาการจัดการสอนการเรียนรู้วิชาการงานเกษตรตาม
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง
และเขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2526, 135 หน้า อักสำเนา

ยุทธิ สาริกะภูติ "บทนำ" ส่งเสริมการเกษตร ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 ตุลาคม - พฤศจิกายน
2520, หน้า 1 - 2

ยุทธิ ลิ้มอรุณ ปัญหาและความคิดเห็นในการสอนวิชากิจกรรมนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2526, 142 หน้า อักสำเนา

- รมณีย์ เจริญทรัพย์นันท์ การจัดสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2520, 212 หน้า อักส่าเนา
- ฉ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2
โรงพิมพ์วิจิตรการพิมพ์ 2524, 287 หน้า
- วิเชียร เกตุสิงห์ หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 3
เรือนอักษร 2524, 153 หน้า
- ศรีโพธิ์ บุญประกอบ, ร.ท. ความต้องการของครูเกษตรเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ใน
การสอนอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในชนบท วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2518, 186 หน้า อักส่าเนา
- ศิริโรจน์ โสวัณณะ ปัญหาและอุปสรรคบางประการเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์
การสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ คมส.2 และ คมช.ใน
ภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2521, 113 หน้า อักส่าเนา
- สีเนาว์การ, กระทรวง คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา
พุทธศักราช 2520 แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2 พุทธศักราช 2521 และแก้ไขเพิ่มเติม
ครั้งที่ 3 พุทธศักราช 2524 พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์ยูไนเท็ดโปรดักชั่น 2524,
24 หน้า
- สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ ความต้องการศึกษาและการใ้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2523, 326 หน้า อักส่าเนา

สุโขทัยบรรณารักษาราช, มหาวิทยาลัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เอกสารการสอนชุดวิชา
พฤติกรรมการสอนมัธยมศึกษา หน่วยที่ 7 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน
 มัธยมศึกษา อมรินทร์การพิมพ์ 2524, หน้า 46 - 63

สุภางค์ โล้วโสณกุล ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครู - อาจารย์
เกษตรในวิทยาลัยครู วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2520,
 105 หน้า อัดสำเนา

สุทธิชาย ปรีชายศ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแบบประสม 1 วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2519, 167 หน้า อัดสำเนา

สุทัศน์ ทองแถม "การศึกษาเพื่อพัฒนาการเกมการ" ส่งเสริมการเกมการ ตุลาคม -
 พฤศจิกายน 2520 หน้า 20

สุนันท์ คลีชจาย อาคารสถานที่และการใช้ประโยชน์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2521, 140 หน้า อัดสำเนา

สุรางค์ อยู่วัฒนา ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการเป็นครูเกษตรในโรงเรียน
มัธยมแบบประสม วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2516,
 137 หน้า อัดสำเนา

สุวัฒน์ ปานมุข ปัจจัยบางประการที่เป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานของครูเกษตรใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 2518, 124 หน้า อัดสำเนา

อนันต์ รอดแจ่ม "การจัดกิจกรรมพิเศษในโรงเรียน" วิทยาสาร 4 (22 พ.ย.
 2512) หน้า 22 - 23

อนันต์ ศรีโสภา หลักการวิจัยเบื้องต้น วัฒนาพานิช 2521, 430 หน้า

อารมณ จินดาพันธ์ อาคารสถานที่และการใช้ประโยชน์ของโรงเรียนราษฎร์ ระดับประถมศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร ปริญญาโท กศ.ม.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2521, 115 หน้า อัดสำเนา

Best, John W. Research in Education. 4th ed. Englewood Cliffs.
 New Jersey, Prentice Hall, Inc., 1981. 431 p.

Bloland, A.P. "Student Activities," Handbook of College and University
Administration Academic, New York, McGraw-Hill Book Company Inc., 1970
 385 p.

Blount, S.N. and Klausmeir, J.H. Teaching in Secondary School.
 New York, Harper and Row Publishers, 1968. 475 p.

Douglass, Hurl R. The High School Curriculum, New York, The Ronald Press
 Company, 1964. 260 p.

Emmerich, G.E. "Integrating Community Development Innovative Teaching,"
Agricultural Education Magazine. 47(7):1975. p. 163

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
 New York, McGraw-Hill Book Company Inc., 1981. 549 p.

Garris, W.E. Teaching Vocational Agriculture. New York, McGraw-Hill Book
 Company Inc., 1954. 450 p.

Good, Carter V. Dictionary of Education, New York, McGraw-Hill Book
 Company, Inc., 1973. 681 p.

Harrold, Roger Davis. "The Central of Student ExtraCurricular Life-
 American Higher Education," Dissertation Abstracts Vol. 37, No.8
 (February, 1967) p. 2782-A.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan "Determining Sample Size for
 Research Activities," Journal of Educational and Psychological Measurement.
 1970. p. 607-610

Robert, Frederick W. The Third Curriculum, New York, Appleton Century-
 Crofts, Inc., 1971. 386 p.

ภาคผนวก

ที่ ทม ๑๐๐๗/๐๔๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

• กันยายน ๒๕๒๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายพิชิต จันทน์ไทย เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
ปริญญานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.ดร.กิตติมา ปรีดีพิทักษ์ ประธาน

อ.คิลก กิลกานนท์ กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้า
วิชาเกษตร ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร และส่งแบบสอบถาม
ดังกล่าวกลับคืนไปยังไปรษณีย์ ในระหว่างวันที่ ๑ - ๒๕ กันยายน ๒๕๒๗ เพื่อเป็นข้อมูล
ในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางวชิรญา บัวศรี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

24 กันยายน 2527

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทบทวนแบบสอบถามเพื่อทำปฏิญานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ถึงโรงเรียนด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้ากำลังศึกษาในระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขณะนี้กำลังทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ
เกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาเกษตร เรื่อง
ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรต่อไป

ในการทำปฏิญานิพนธ์เรื่องนี้ จำเป็นต้องสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนสำคัญในการจัด
กิจกรรม ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรได้ดีที่สุด
เพื่อจะได้นำไปวิเคราะห์แปลผลได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบ
สอบถามที่ส่งมาพร้อมนี้ เสร็จแล้วโปรดพิมพ์แบบสอบถามนี้ส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งข้าพเจ้าได้ติดแสตมป์และ
จ่ายค่าไปรษณีย์ของข้าพเจ้าไว้เรียบร้อยแล้ว ใคร่จะขอความกรุณาส่งภายในวันศุกร์ ที่ 5 ตุลาคม
2527 ก็จะเป็นพระคุณอย่างสูง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นส. ธีรภัทร

(นายธีรภัทร จันทนไทย)

อาจารย์ 2 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

แบบสอบถาม

ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อโดยละเอียดแล้วพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา

ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรตามข้อความในแต่ละข้ออยู่ในระดับใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยปฏิบัติ ดังนี้

ข้อที่ท่านมีความเห็นว่าเป็น	ปัญหามากที่สุด	ให้กา	✓	ในช่อง	มากที่สุด
ข้อที่ท่านมีความเห็นว่าเป็น	ปัญหามาก	ให้กา	✓	ในช่อง	มาก
ข้อที่ท่านมีความเห็นว่าเป็น	ปัญหาปานกลาง	ให้กา	✓	ในช่อง	ปานกลาง
ข้อที่ท่านมีความเห็นว่าเป็น	ปัญหาน้อย	ให้กา	✓	ในช่อง	น้อย
ข้อที่ท่านมีความเห็นว่าเป็น	ปัญหาน้อยที่สุด	ให้กา	✓	ในช่อง	น้อยที่สุด

ทั้งนี้ขออย่าง ตี๋ไปนี้

ข้อความ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(๑) พื้นที่การเกษตร ของโรงเรียนประสบปัญหาน้ำท่วม		✓			
(๑๐) ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร				✓	

หากตัวอย่าง

ข้อ (๑) แสดงว่า โรงเรียนประสบปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตรมาก

ข้อ (๑๐) แสดงว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนมากให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อความ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านพื้นที่สำหรับการเกษตร</u> ๑. โรงเรียนขาดแคลนพื้นที่สำหรับปฏิบัติกิจกรรมเกษตร ๒. พื้นที่การเกษตรไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ๓. พื้นที่ดินสำหรับการเกษตรขาดความอุดมสมบูรณ์ ๔. บริเวณพื้นที่การเกษตรมีโรค, ศัตรูรบกวนพืชและสัตว์ ๕. พื้นที่การเกษตรไม่มีรั้วสำหรับป้องกันผลิผลการเกษตร ถูกทำลายหรือลักขโมย ๖. พื้นที่การเกษตรกับโรงเรียนอยู่ห่างไกลกันมาก ๗. ปัญหาจากการที่โรงเรียนจะขอใช้ที่ดินของชุมชนใกล้เคียงเพื่อปฏิบัติกิจกรรมการเกษตร ๘. ปัญหาจากการที่โรงเรียนให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่นานของนักเรียน ๙. โรงเรียนขาดแคลนแหล่งน้ำที่จะใช้ในกิจกรรมการเกษตร ๑๐. พื้นที่การเกษตรกับแหล่งน้ำอยู่ห่างไกลกัน <u>ด้านครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร</u> ๑๑. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้, ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ๑๒. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ๑๓. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรต้องมีภาระหน้าที่ในค่านอื่น ๆ อีก ๑๔. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอ ๑๕. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตรขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ					

ข้อความ

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
-----------	-----	---------	------	------------

๑๖. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ไม่ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมจากคณะครู, อาจารย์ - - - - -
๑๗. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ไม่มีเวลาที่จะมาดูแลการปฏิบัติงานของนักเรียนในวันหยุด -
๑๘. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดเอกสารและสื่อประกอบการสอน - - - - -
๑๙. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เน้นการสอนภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ
๒๐. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
- ด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตร
๒๑. โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับการปฏิบัติกิจกรรม -
๒๒. โรงเรียนไม่มีห้องสำหรับเก็บวัสดุอุปกรณ์การเกษตร
๒๓. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดความรู้, ความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์การเกษตร -
๒๔. ครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ขาดความรับผิดชอบในการเก็บรักษาและวัสดุอุปกรณ์การเกษตร
๒๕. วัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่ชำรุดเสียหายแล้วมีเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้รับการแก้ไขซ่อมแซม
๒๖. วัสดุอุปกรณ์การเกษตรบางชนิดครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้
๒๗. คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่มีอยู่ไม่ได้มาตรฐาน
๒๘. นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการใช้และดูแลวัสดุอุปกรณ์

ข้อความ

๒๙. โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากหน่วยงานอื่น ๆ
๓๐. โรงเรียนนำวัสดุอุปกรณ์การเกษตรไปใช้ในงานอื่น ๆ ด้วย
๓๑. ค่านักเรียน
๓๑. นักเรียนไม่ได้รับการชี้แจงให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรก่อนการให้สมัครเรียน
๓๒. นักเรียนขาดความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
๓๓. ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
๓๔. จำนวนนักเรียนในกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรมีมากเกินไป
๓๕. นักเรียนไม่สามารถมาปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรที่โรงเรียนในวันหยุดได้
๓๖. นักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการเกษตรเพิ่มเติมที่บ้าน
๓๗. นักเรียนขาดความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน
๓๘. นักเรียนมีความเห็นว่าการเรียนวิชาเกษตรต้องทำงานหนักและไม่มีเกียรติ
- (๓๙.) นักเรียนไม่สามารถนำความรู้และทักษะการเกษตรไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๔๐. นักเรียนไม่มีโครงการที่จะศึกษาวิชาเกษตรต่อไปในสถานชั้นสูง

ขอขอบคุณอย่างยิ่ง